

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen

Romppanen, Minna

2015 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Kerava

Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen

Minna Romppanen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2015

Minna Romppanen

Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen

Vuosi 2015 Sivumäärä 40 + 7

Taloushallinnon ala on vuosien saatossa muokkaantunut ja kehittynyt suuresti. Yksi tärkeimmistä alan kehitykseen vaikuttaneista tekijöistä on ollut taloushallinnon sähköistyminen. Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville taloushallinnon opetushenkilöstön sekä erilaisten alan työtehtävien parissa työskentelevien henkilöiden kehitysideoita, ajatuksia ja mielipiteitä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon opetukseen ja sen kehittämiseen. Tutkimuksen päätutkimusongelma esitetään seuraavasti: Miten taloushallinnon opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen myötä? Päätutkimusongelman lisäksi opinnäytetyö tutkimusosiossa haluttiin selvittää opetustyön ja erilaisten alan työtehtävien parissa toimivien henkilöiden näkökulmasta sitä, miksi nuoret hakeutuvat opiskelemaan taloushallinnon alalle.

Opinnäytetyön teoriaosuuden tarkoituksena on antaa yleistä tietoa kirjallisuuden avulla yrityksen taloushallinnosta ja sen toiminnoista, taloushallinnon sähköistymisestä sekä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon työtehtäviin ja koulutukseen. Opinnäytetyön teoriaosuuden tarkoituksena on herättää mielenkiinto työn aiheita kohtaan ja johdatella opinnäytetyössä tutkittaviin ongelmiin ja asioihin.

Opinnäytetyön päätutkimusongelmaan saatiin kyselytutkimuksen avulla monipuolisia ja laajoja vastauksia. Vastauksien perusteella tuli esille se, että moni kyselyyn vastannut henkilö oli sitä mieltä, että sähköisiä työvälineitä pitäisi ottaa aktiivisemmin käyttöön taloushallinnon opetuksessa. Muutama kyselyyn vastaajista piti tärkeänä asiana sitä, että sähköisen työvälineiden lisääntymisen myötä opetuksessa täytyisi kaikesta huolimatta säilyttää taloushallinnon perusasioiden ymmärrys sekä muistaa, että miksi, mistä syystä ja miten taloushallinnon tehtäviä ylipäätään tehdään. Kyselytutkimukseen vastanneista henkilöistä muutama oli sitä mieltä, että yleisiä tietotekniikan opintoja olisi tärkeää lisätä taloushallinnon opetuksessa. Kyselyn vastauksista saatiin selville myös se, että muutaman kyselyyn vastanneen henkilön mielestä ERP-järjestelmät olisi hyvä ottaa mukaan osaksi taloushallinnon opetusta.

Päätutkimusongelman lisäksi opinnäytetyössä haluttiin saada selville, että miksi nuoret hakeutuvat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutuksiin. Vastauksien perusteella voidaan sanoa, että monet kyselyyn vastaajista olivat yhtä mieltä siitä, että nuoret hakeutuvat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutuksiin, sillä työllistymismahdollisuudet ovat hyvät, työpaikkoja on suhteellisen mukavasti tarjolla. Muutamat tutkimukseen vastaajista kertoivat palkan sekä työn monipuolisuuden syiksi hakeutua taloushallinnon opintojen pariin. Jatkotutkimusongelmana voisi tutkia tämän opinnäytetyön tutkimusongelmaa aivan toisesta eli juurikin opiskelijoiden näkökulmasta.

Asiasanat: Taloushallinto, sähköistyminen, opetus, koulutus

Minna Romppanen

The Effects of Financial Management Electrification on Teaching the Field

Year	2015	Pages	40 + 7
------	------	-------	--------

The field of financial management has changed during the last years and developed greatly. One of the most important factors that have affected development has been electrification of financial management. The objective of the this Bachelor's thesis was to find out development ideas from financial teachers, persons who work on the field in the different assignments of the field, their thoughts and opinions on the effects of electrification on teaching of the financial management and its development. The main research problem of the study is: investigating how should the education of financial management develop due to the electrification of financial management. Furthermore, the aim was to find out that, why young people seek their way to study financial management.

The purpose of the theoretical part of the thesis is to share general information about financial management of the company, functions of financial management, electrification of financial management and it's on the assignments of the field and education. The Aim of the theoretical part is to the arouse reader's interest in the subjects of the study and to lead in to issues to be examined in the study.

Data for the thesis was obtained by versatile answers received by questionnaire. The answers revealed that the use of electronic tools should be in a more active role in financial education. Some of the respondents considered it be important that basic financial understanding of issues should not be overlooked and that people should always remember why and how financial activities in general are made. Some of the respondents thought teaching of general studies in computer science should be added in the teaching of financial education. Responses also revealed the fact that some of the respondents believe it would be beneficial to take ERP systems into account in financial education.

In addition to the aim was to find why young people apply to study financial management. On the basis of the answers it can be said that many respondents agreed on the fact that the young people seek to study the financial management because the employment opportunities are good and jobs are relatively comfortably available. Some of the persons who had answered the survey said salary and versatility of the work were reasons for application to studies of financial management. Further research could look into the problem of this thesis research problem from an entirely different point of view of the students.

Keywords: Financial management, electrification, teaching, education

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Opinnäytetyön tutkimusongelman määrittely ja tavoitteet.....	7
	2.1 Tutkimusmenetelmät.....	7
	2.2 Opinnäytetyön rakenne ja tutkimuksen rajaus.....	8
3	Yrityksen taloushallinto ja sen toiminnot.....	9
4	Taloushallinnon tutkinto ammattikoulusta, ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta	12
5	Sähköinen taloushallinto, sen vaikutukset alan työtehtäviin ja koulutukseen.....	14
6	Taloushallinnon ala työllistäjänä ja alan tulevaisuudennäkymät.....	17
7	Tutkimuksen toteuttaminen.....	18
	7.1 Tutkimuksen luotettavuus.....	19
	7.2 Tutkimustulokset.....	21
	7.3 Pohdintaa ja johtopäätöksiä.....	31
	Lähteet.....	35
	Kuviot.....	38
	Taulukot.....	39
	Liitteet.....	40

1 Johdanto

Taloushallinto kuuluu keskeisenä osana jokaisen yrityksen toimintaan. Toimialana taloushallinto on hyvin kasvava. Taloushallinnon käytäntöjä on vuosien kuluessa muokannut monet eri tekijät. Näihin tärkeisiin tekijöihin lukeutuvat tietotekninen kehitys, kansainvälistyminen, konsultointiliiketoiminnan voimakas kasvu sekä taloushallinnon sähköistyminen. Taloushallinnon ala on sähköistymisen johdosta kehittynyt ja kasvanut suuresti koko 2000-luvun. Yrityksen taloushallintoon lukeutuu monenlaisia eri tehtäviä, jotka nykyisin hoituvat vähemmällä työmäärällä juuri sähköisen taloushallinnon johdosta. Näistä mainittavimpia tehtäviä ovat muun muassa kirjanpito, laskutuksen hoitaminen sekä työnantaja- ja veroilmoitusten laatimiset. (Granlund & Malmi 2003, 13; Suomen Yrittäjät 2014; Tuomi-Sorjonen 2013, 7; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Viime vuosien aikana on huomattu, että jopa pk-yrityksien keskuudessa paineet mahdollisimman tehokkaasta taloushallinnosta ovat lisääntyneet. Nykyisin tarvitaan luotettavaa sekä ajankohtaista informaatiota mahdollisimman pienillä kustannuksilla. Tämänhetkisen sukupolvenvaihdoksen sekä uuden työvoiman tarpeen johdosta taloushallinnon alan työllisyyden kasvu jatkaa hienosti nousuaan, heikosta taloustilanteesta huolimatta. Yrittäjien ja työntekijöiden eläkkeelle siirtyminen onkin yksi taloushallinnon alan isoimmista haasteista ja tästä syystä uusia taitavia alan osaajia tarvitaan. (Kurki, Lahtinen & Lindfors 2011, 18; Roos & Hakonen 2014, 3; Tuomi-Sorjonen 2013, 7.)

Talouteen sisältyvät eri osa-alueet, kytkeytyvät kiinteäksi osaksi koko yrityksen toimintaa. Talouden tarkoituksena on kertoa toiminnasta numeroiden avulla. Taloushallinnon toimintoihin lukeutuvat muun muassa laskentatoimi, tilintarkastus, kirjanpito, palkanlaskenta sekä veroneuvonta, joita käsitellään tarkemmin tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa. (Ahola & Lauslahti 2005, 10; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Tämän opinnäytetyön teoriaosuuden tarkoituksena on antaa lukijalle tietoa yrityksen taloushallinnosta ja sen toiminnoista, taloushallinnon sähköistymisestä sekä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon työtehtäviin ja koulutukseen. Nämä aiheet tulevat esille tutkimusosiossa toteutetussa kyselytutkimuksessa, sillä osa vastaajista työskentelee päivittäin taloushallinnon eri toimintojen parissa. Opinnäytetyön teoriaosuuden tarkoituksena on perehdyttää lukija opinnäytetyötä käsitteleviin aiheisiin ja jatkaa siitä luontevasti työn tutkimusosiota. Opinnäytetyön tutkimusosuudessa selvitetään taloushallinnon työn ja opetuksen parissa erilaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden näkemyksiä, kehitysideoita ja ajatuksia siihen, että miten taloushallinnon opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen myötä.

2 Opinnäytetyön tutkimusongelman määrittely ja tavoitteet

Taloushallinnon ala on sähköistymisen johdosta kasvanut ja kehittynyt suuresti. Taloushallinnon sähköistymisen johdosta, useat yrityksen taloushallinnon työtehtävät voidaan nykyisin hoitaa nopeammin ja vähemmällä työmäärällä. Taloushallinnon alan työtehtävistä siirtyy lähi-vuosina paljon henkilöitä eläkkeelle, joten alalla tarvitaan uusia osaajia. (Hakonen & Roos 2014, 3; Tuomi-Sorjonen 2013, 7.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on saada selville taloushallinnon opetustyön ja erilaisten alan työtehtävien parissa toimivien henkilöiden kehitysideoita, ajatuksia ja näkemyksiä siitä, että miten taloushallinnon opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen myötä. Opinnäytetyön päätutkimuskysymys kuuluu seuraavasti: Miten taloushallinnon alan opetusta tulisi kehittää sähköistymisen myötä? Tämän päätutkimusongelman lisäksi opinnäytetyön alatutkimuskysymyksenä selvitetään opetustyön ja erilaisten alan työtehtävien parissa toimivien henkilöiden näkökulmasta sitä, että miksi nuoret hakeutuvat opiskelemaan taloushallinnon alalle. Tämän aiheen tutkiminen tuo lisäarvoa ja tietoa taloushallinnon alan opetuksen järjestäjille siitä, että miten alan opetusta olisi hyvä kehittää.

2.1 Tutkimusmenetelmät

Monille meistä on tullut eteen elämän aikana jonkinlainen kyselytutkimus, johon on tilanteesta ja omasta halusta riippuen vastattu tai jätetty kokonaan vastaamatta. Kysely kattaa laajalaisesti käsitettynä erilaista toimintaa hyvin yksikertaisista mielipidekyselyistä aina suuriin ja laajoihin kyselytutkimuksiin asti. Erilaisiin kyselyihin on mahdollista törmätä lähes missä tahansa: työpaikoilla, kaduilla, kaupoissa, postissa, verkossa tai ravintoloissa. Kyselytutkimusta pidetään tärkeänä ja hyvänä tapana kerätä ja tarkastella tietoa ihmisten ajatuksista, asenteista, mielipiteistä, arvoista sekä yhteiskunnan ilmiöistä. (Vehkalahti 2008, 11.)

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi valittiin kysely, jonka avulla haluttiin selvittää taloushallinnon opetuksen ja työn parissa alan erilaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden kehitysehdotuksia, ajatuksia ja näkemyksiä lähinnä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon opetukseen ja sen kehittämiseen. Kyselytutkimus toteutettiin SurveyMonkey- työkalun avulla ja lähetettiin sähköpostitse tarkoin suunnitellulle kohdejoukolle. Kyselytutkimus koostuu kymmenestä tarkoin kohdejoukolle laaditusta kysymyksestä.

Kyselylomakkeeseen oli mahdollista sisällyttää joko avoimia kysymyksiä, sekamuotoisia kysymyksiä tai monivalintakysymyksiä eli suljettuja, strukturoituja kysymyksiä. Tämän opinnäyte-

työn kyselytutkimuksen sisältöön kuului kysymyksiä, joissa annettiin vastaajalle jo valmiiksi vastausvaihtoehdot eli toisin sanoen strukturoituja kysymyksiä sekä lisäksi avoimia kysymyksiä, joiden vastauksissa haluttiin pistää vastaaja miettimään omaa näkökulmaansa kysyttyyn asiaan ja saada vastaajan oma mielipide aiheeseen. (Kananen 2014, 74.) Avoimet kysymykset sopivat hyvin kyselytutkimuksiin, sillä niiden avulla on mahdollisuus saada laajempaa tietoa sekä ymmärrystä asiaan kuin esimerkiksi suljetuilla kysymyksillä. Avointen kysymysten tarkoituksena ovat kyselyyn vastaajien spontaanit ja rehelliset mielipiteet asiaan. (Kananen 2012, 79; Vilka 2005, 84-86.)

Laadullisissa tutkimuksissa strukturoituja eli valmiilla vastausvaihtoehdoilla varustettuja kysymyksiä käytetään usein apuna ilmiön taustatietojen keräämisessä. Taustatietojen avulla tutkimuskohde sekä ilmiöt kytketään mukaan reaaliaimaailmaan. Muun muassa kyselyyn vastaajan koulutuksella, iällä tai asemalla voi olla vaikutusta vastaajien käyttäytymiseen tai suhtautumiseen. (Kananen 2014, 74-75.)

Tässä opinnäytetyössä toteutetussa kyselytutkimuksessa ei käytetty satunnaisotosta, jota suositetaan enemmänkin kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa. Opinnäytetyön kyselytutkimuksesta kvalitatiivisen tutkimuksen tekivät esimerkiksi se, että tutkimuksessa käytettiin ihmisiä tiedon keruun apuna, kuten kvalitatiivisessa tutkimuksen piirteisiin kuuluu. Lisäksi tutkimuksen kohdejoukko oli tarkasti valikoitu ja rajattu. Kohdejoukkona olivat Suomen kahdesta eri ammattikorkeakoulusta valittu otos taloushallinnon opettajia sekä erään pääkaupunkiseudulla toimivan Yritys X:n taloushallinnon osaston henkilökunta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 164.)

2.2 Opinnäytetyön rakenne ja tutkimuksen rajaus

Opinnäytetyön sisältö rakentuu kokonaisuudessaan seitsemästä luvusta, joista ensimmäinen luku on työn johdanto. Työn ensimmäisen luvun eli johdannon tarkoitus on nimensä mukaisesti johdatella lukijaa varsinaiseen aiheeseen ja pyrkiä herättelemään lukijan kiinnostus, jotta hän haluaa jatkaa lukemista eteenpäin. (Leppäjoki 2015). Tutkimuksen toisessa luvussa syvennytään enemmän tutkimuksen tavoitteisiin ja tutkimusongelman määrittelyyn sekä työssä käytettävään tutkimusmenetelmään.

Kolmannessa luvussa on vuoro avata lukijoille yleisellä tasolla yrityksen taloushallintoa, sen tehtäviä ja eri toimintoja. Neljännessä luvussa syvennytään puolestaan taloushallinnon alalle kouluttautumiseen ja muutamiin yleisiin tukintoihin, joita on mahdollisuus suorittaa Suomen eri ammattikouluissa, ammattikorkeakouluissa sekä yliopistoissa. Opinnäytetyön teoriaosuus jatkuu vielä työn viidennessä ja kuudennessa luvussa. Viidennessä luvussa syvennytään sähköiseen taloushallintoon ja sen vaikutuksiin taloushallinnon työtehtävissä ja koulutuksessa. Kuu-

dennessä eli viimeisessä opinnäytetyön teorialuvussa käsitellään alaa työllistäjä, tulevaisuudennäkymiä sekä työpaikka- ja ammattimahdollisuuksia taloushallinnon alalla. Opinnäytetyön seitsemännessä ja samalla viimeisessä luvussa selvennetään lukijalle sitä, että miten tutkimus on kokonaisuudessaan toteutettu, ja mitkä ovat tutkimustulokset. Luvussa seitsemän perehdytään tutkimukseen liittyvään pohdintaan ja johtopäätöksiin sekä sen luotettavuuteen.

Opinnäytetyön tutkimusosiossa toteutettu taloushallinnon sähköistymistä ja alan opetusta koskenut kyselytutkimus lähetettiin vain rajatulle kohdejoukolle. Kyselyn yhtenä otoksena olivat Laurea-ammattikorkeakoulusta tarkasti valittuja taloushallinnon opettajia ja toinen otos taas koostui Haaga-Helian ammattikorkeakoulusta tarkasti valikoiduista taloushallinnon opettajista. Lisäksi kyselyyn osallistui pääkaupunkiseudulla toimivan Yritys X:n taloushallinnon osaston henkilökunta.

3 Yrityksen taloushallinto ja sen toiminnot

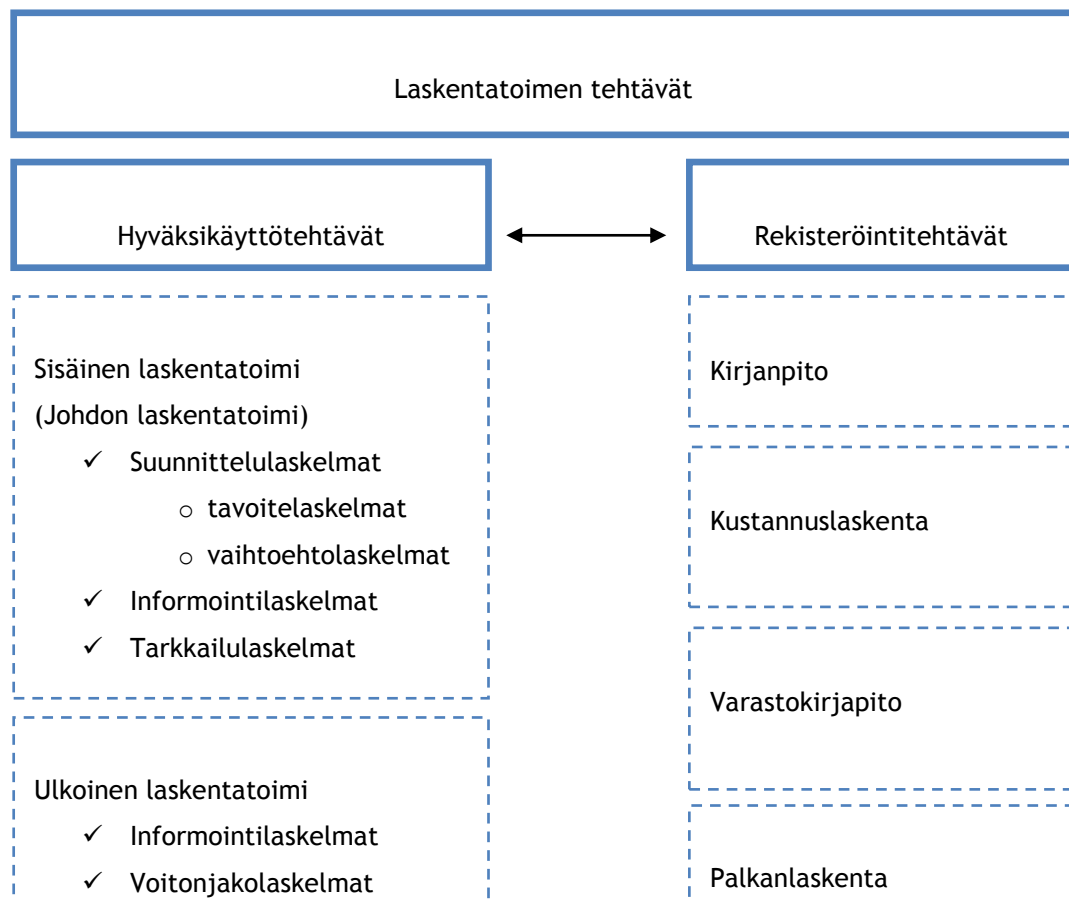
Taloushallinto on välttämätön yrityksen toimintaan sisältyvä osa. Yrityksen taloushallinto on järjestettävä siihen tapaan, että se pystyy tuottamaan luotettavaa tietoa kustannustehokkaasti, sillä yritystoiminnan paino täytyy olla tuottavassa toiminnassa. Viime vuosikymmenten suurten taloushallinnon muutosten myötä, sen työtavoissa ja työvälaineissä näkyy entistä enemmän sähköisen taloushallinnon tuoma ja edelleen jatkuva kehitys. Taloushallinnon ohjelmiin manuaalisesti syötettävän tiedon määrä yritetään parhaan mukaan karsia minimiin. Lisäksi päällekkäisiä toimintoja ja prosesseja yritetään karsia mahdollisuuksien mukaan. (Koumaki & Lindfors 2012, 11.)

Taloushallinto on hyvin keskeisesti mukana jokaisen yrityksen ja organisaation toiminnassa. Yritys tarvitsee tarkkoja tietoja taloudestaan omaa päätöksentekoaan ajatellen. Päätöksenteossa turvaututaan usein muodollisiin päätöksentekomenettelyihin helpommin, kun kyseessä on suuri yritys. Taloushallinnon tehtävänä on huolehtia yrityksen riittävästä taloudellisesta osaamisesta. Tämä takaa sen, että yrityksen toiminta on ja pysyy mahdollisimman tehokkaana ja kannattavana. Taloushallinnon tarkoituksena on palvella yrityksen arkisia toimintoja niin, että tavoitteet tullaan saavuttamaan. Taloushallinnon tehtäviin kuuluu tiedon tuottaminen suunnittelun ja toiminnan ohjauksen tarpeisiin, erilaisten lakisääteisten asioiden hoitamisen sekä rahaa koskevien toimintojen lisäksi. Taloushallinnon on järjestettävä yritykselle asianmukainen kirjanpito sekä tuottaa sen perusteella tilinpäätöksiä ja muista talouteen liittyviä raportteja. (Eskola & Mäntysaari 2007, 7; Kinnunen, Lahtinen, E, Lahtinen, T, Leppiniemi & Puttonen 2005, 11; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Taloushallintoon lukeutuu hyvin laajasti ja monipuolisesti erilaisia toimintoja ja asioita. Nämä toiminnot vaihtelevat vankkaa asiantuntemusta vaativista kokonaisuuksista pieniin rutiinin-

omaisiin päivittäisiin tehtäviin. Taloushallinnon toimintoihin lukeutuvat muun muassa laskentatoimi, tilintarkastus, kirjanpito, palkanlaskenta sekä maksuliikenne. Näitä edellä mainittuja taloushallinnon eri osa-alueista lähdetään avaamaan lukijalle seuraavaksi. (Kurki ym. 2011, 18; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015; Työ- ja elinkeinotoimisto 2015.)

Laskentatoimea kutsutaan taloushallinnon apuvälineeksi, joka kokoaa informaatiota yrityksen toimintaprosessista. Sen tehtävänä on kerätä ja rekisteröidä sekä analysoida yrityksen talouteen liittyvää tietoa. Laskentatoimen tehtävät voidaan jaotella laskentatoimen hyväksikäyttötehtäviin sekä rekisteröintitehtäviin (Kuvio 1). Kirjanpito toteuttaa suuren osan rekisteröintiin liittyvistä tehtävistä. Yrityksen kanssakäymiseen sidosryhmien kanssa liittyvät tiedot kootaan kirjanpitoon. Lisäksi tietoja yrityksen toiminnasta voidaan rekisteröidä vaikka palkanlaskentaan sekä varastokirjanpitoon. Hyväksikäyttö- sekä rekisteröintitehtävät ovat liitoksissa toisiinsa. Tämä tulee ilmi siinä, että hyväksikäyttöön liittyvät tehtävät pystytään tekemään sitä paremmin, mitä paremmin rekisteröintitehtävät on suoritettu tätä ennen. (Eskola & Mäntysaari 2007, 7; Kinnunen, Leppiniemi, Martikainen & Virtanen 2000, 241; Taloussanomien 2015; Tomperi 2012, 9.)

Kuvio 1. Laskentatoimen jaottelu kahteen ryhmään, sen tehtävät ja lajit (Tomperi 2012, 10).

Laskentatoimen hyväksikäyttötehtävät voidaan luokitella kahteen eri ryhmään. Tämä luokittelu tapahtuu sen mukaan, että ovatko laskelmien hyväksikäyttäjät yrityksen sisällä vai ulkopuolella olevia sidosryhmiä. Ulkoisen laskentatoimen tehtäviin kuuluu rakentaa kirjanpidon perusteella tilinpäätös, joka sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelmat sekä tarvittavat liitetiedot ja raportit. Ulkoisen laskentatoimen tarkoituksena on selvittää yrityksen tuotama voitto omistajilleen sekä yrityksen taloudellinen tila rahoittajille. Sisäinen laskentatoimi palvelee yrityksen johtamista. Johdon avustaminen toiminnan suunnittelussa, valvonnassa ja analysoinnissa sekä sisäisen pääomakierron rekisteröinti, sisältyvät kaikki sisäisen laskentatoimen tehtäviin. Sen laskelmiin lukeutuvat toimeenpanolaskelmat (tavoitelaskelmat), suunnittelua avustavat laskelmat sekä tarkkailulaskelmat. (Eskola & Mäntysaari 2007, 7; Taloussanomien 2015; Tomperi 2012, 9-10.)

Tilintarkastukseen lukeutuu säätiön tai yhteisön tilikauden kirjanpito, tilinpäätös, toimintakertomus sekä hallinnon tarkastus. Tilintarkastus ei ole pakollista kaikille, sillä pienimmät yhteisöt ovat vapautettuja tilintarkastusvelvollisuudesta. Yhtymän täytettyä tilintarkastuslain mukaiset pieniyhtiön rajat, ei tilintarkastusta ole pakko suorittaa. Aina kun tilintarkastuslain pieniyhtiön rajat menevät yli tai yhtiösopimuksessa edellytetään vähintään yhden tilintarkastajan valitsemista, täytyy tilintarkastus suorittaa. Säätiöissä ja yhteisöissä täytyy valita tilintarkastaja sekä suorittaa tilintarkastuslain ja kirjanpidonlain sekä juuri kyseistä säätiöitä tai yhteisöä koskevan lain mukainen tilintarkastus. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014; Verohallinto 2011.)

Kaikille liike- tai ammattitoimintaa harjoittaville yrityksille kuuluu kirjanpitovelvollisuus ja jokaisen kirjanpitovelvollisen on muistettava noudattaa hyvää kirjanpitoa. Kirjanpitoa ja asetuksissa on määritelty tärkeimmät kirjanpidon säännökset. Kirjanpidon järjestämisestä on viime kädessä vastuussa yrityksen johtoporras. Erityisesti omistajat ovat hyvin kiinnostuneita yrityksen tuottaman jakokelpoisen voiton määrästä. Yritystoiminnan tuloksen selvittäminen kuuluu kirjanpidon päätehtäviin. Lisäksi veroilmoitukset tehdään kirjanpidon perusteella. Kirjanpidon tehtäviin yhtenä osana kuuluu erilläänpito. Tällä erilläänpitoa tarkoitetään sitä, että yrityksen, yrittäjän omat ja muiden talousyksiköiden rahat, tulot ja menot ovat pidettävä tarkasti erillään toisistaan. Kirjanpidon kokonaisuuden muodostavat yrityksen omaisuus, sen kulut ja tuotot, omat varat sekä velat. (Talouhallintoliitto 2015b; Tomperi 2012, 11; Verohallinto 2011.)

Palkkahallinnon sekä henkilöstöhallinnon ydintoimintaa kutsutaan nimellä palkanlaskenta. Palkanlaskijan on tärkeän teknisen osaamisen lisäksi tunnettava hyvin tietokone-ohjelmistot, säännökset, lait sekä olla näiden muutoksissa jatkuvasti ajan tasalla. Yritystoiminnan yhtenä tärkeimmistä asioista pidetään työsuhdeasioiden sekä palkkojen laskemisen ymmärtämistä.

Pienikokoisissa yrityksissä palkanlaskentaan sekä henkilöstöasioihin liittyvät tehtävät hoitaa yrittäjä omin avuin tai sitten nämä tehtävät ovat ulkoistettu tilitoimiston hoidettavaksi. Isoimmista yrityksistä sen sijaan henkilöstöasioiden sekä palkanlaskennan tehtävien hoitoon on yleensä palkattu useampi kuin yksi henkilö. Pienikokoisilta yrityksiltä palkkahallinto voi hoitua helposti Excel-työkalun avulla, kun taas tilitoimistoissa ja suurissa yrityksissä on useimmiten käytössä palkanlaskuun sekä palkkakirjanpitoon tarkoitetut palkkahallinnon omat ohjelmistot. (Hakonen & Roos 2014, 166; Syvänperä & Turunen 2011, 13.)

Palkka- ja henkilöstöhallinnon tehtäviin lukeutuu henkilökunnan perustietojen ylläpitämistä, heidän palkkojen laskenta sekä viranomaisille palkoista perittyjen erien tilittäminen. Lisäksi palkanlaskennan tehtäviin kuuluu palkkakirjapidon arkistointi, hakemuksien ja todistuksien tekeminen sekä erinäköisten tietojen toimitus Kelalle, verohallinnolle, vakuutusyhtiöille ja ulosottoviranomaisille. Yrittäjäksi ryhtyvän on tunnettava tarkoin henkilöstöä koskeva lainsäädäntö. Yrittäjän on osattava maksaa henkilökunnalle kuuluvaa oikeansuuruista palkkaa ja aina oikeaan aikaan. Hänen on oltava tarkkana laskiessaan henkilöstökuluja, kun mietitään yrityksen toiminnan kannattavuutta. Palkka- ja henkilöstöasioiden ymmärrys on jokaiselle työntekijälle tärkeää, ei ainoastaan niiden parissa työskenteleville. On osattava vaatia omasta työstään oikeanlaista palkkaa ja lisäksi on tärkeä tiedostaa omat oikeudet sekä velvollisuudet osana työyhteisöä. (Hakonen & Roos 2014, 166.)

Yrityksen taloushallinnossa maksuliikenteellä tarkoitetaan maksutapahtumien välitystä eri yritysten ja pankkien taloushallinnon järjestelmien välillä. Lisäksi sillä tarkoitetaan taloushallinnon järjestelmissä tehtävää kyseisten maksutapahtumien käsittelyä. Yrityksen sisänpäin tulevat maksut pankki hoitaa päiväkohtaisesti ja välittää ne tiedot eteenpäin viitemaksutiedostoina sekä tiliotteella yrityksille. Tämän tapahtuman jälkeen yrityksessä saapuvat maksut kuuluu kuitata avoimia tapahtumia vasten. Yrityksen taloushallinnon järjestelmissä muodostetaan yrityksestä ulospäin lähtevät maksut, jonka jälkeen nämä lähetetään pankkiin käsiteltäväksi. Tämän jälkeen pankin tehtäväksi jää tehdä maksuerien sisältämät veloituskyseisen yrityksen tililtä. Suomessa eri pankkien väliset maksuliikennestandardit on katsottu toimiviksi sekä samalla hyvin kattavaksi. Näiden standardien avulla saadaan minimoitua virheiden määrää ja automatisoitua taloushallinnon prosesseja. Suomessa olevaa maksuliikennejärjestelmää pidetäänkin yhtenä maailman kehittyneimmistä. (Lahti & Salminen 2008, 109.)

4 Taloushallinnon tutkinto ammattikoulusta, ammattikorkeakoulusta tai yliopistosta

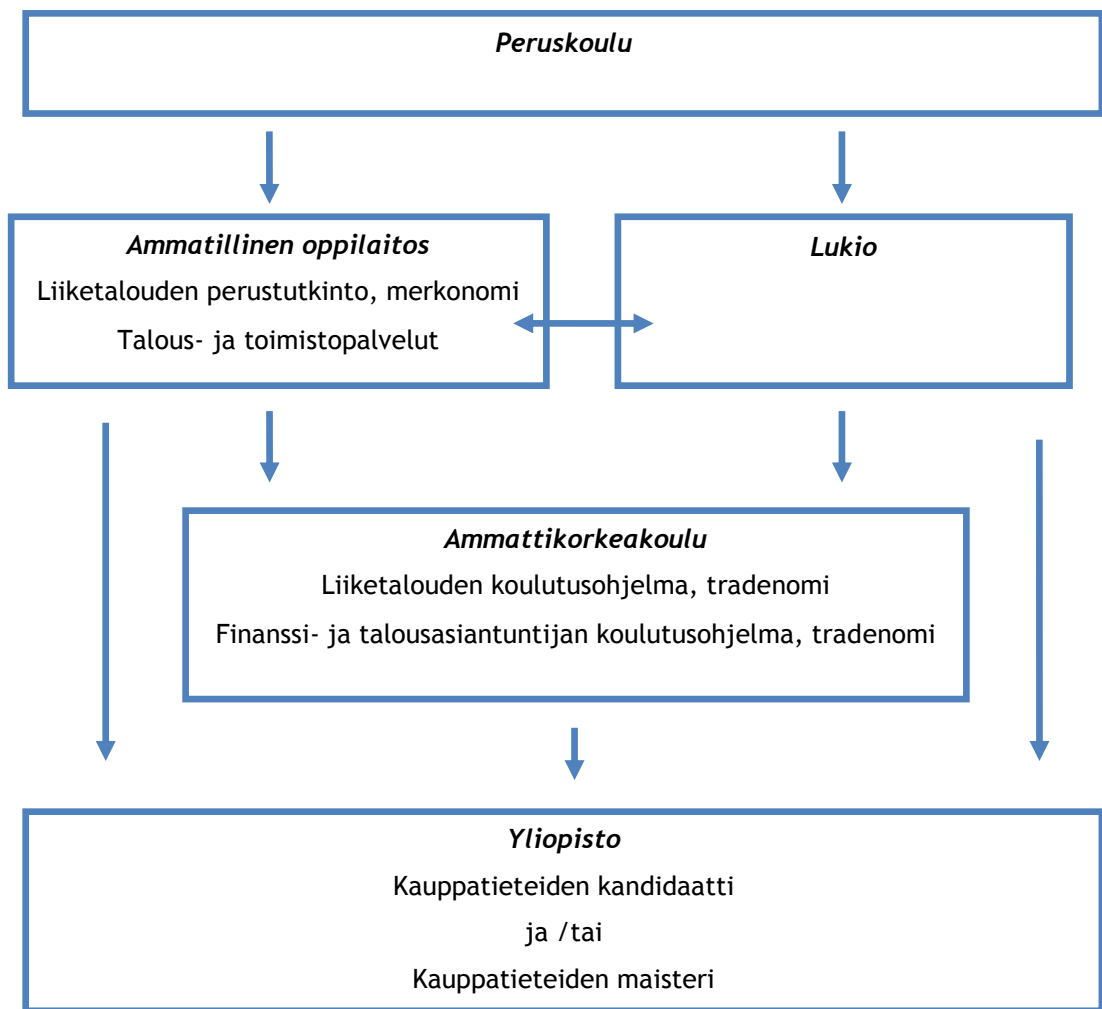
Taloushallinnon alalle voi kouluttautua Suomessa niin ammatillisissa oppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa kuin yliopistoissakin (Kuvio 2). Heti peruskoulun jälkeen tai lukion suorittua on mahdollisuus lähteä opiskelemaan taloushallintoa toisen asteen ammatillisiin oppilaitoksiin. Hyvän pohjan taloushallinnon alalle antaa ammatillisissa oppilaitoksissa suoritettava Lii-

ketalouden perustutkinto, merkonomi ja suuntautumisvaihtoehtoa valitessa talous- ja toimitopalveluiden koulutuslinja. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Talous- ja toimitopalvelujen koulutuslinja on painottunut kirjanpitoon ja finanssialaan. Tämä koulutuslinja antaa hyvät valmiudet yrityksen taloushallinnon työtehtävien parissa työskenteleeseen, kuten erilaisten raporttien ja laskelmien tuottamiseen sekä niiden tulkintaan. Liiketalouden perustutkinto on useissa ammatillisissa oppilaitoksissa mahdollisuus suorittaa näyttötutkintona -muotoisena. Tämä näyttötutkinto sopii hyvin erityisesti aikuisille sen joustavuuden vuoksi. (Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitos 2015; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Ammattikorkeakouluun voi hakea suoraan lukiosta tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Ammattikorkeakoulussa on mahdollisuus opiskella liiketaloutta ja valmistua tradenomiksi. Tämä tradenomin ammattikorkeakoulututkinto antaa hyvän pohjan taloushallinnon työtehtäviin haluavalle (Taloushallintoliitto 2015c). Taloushallinnon alan työtehtävistä kiinnostuneille ja alalle tähtääville on vaihtoehtoina käydä alaan suuntaavia taloushallinnon syventäviä opintoja osana Liiketalouden koulutusohjelman tradenomi-opintoja tai hakea suoraan Finanssi- ja talousasiantuntijan koulutusohjelmaan. Tradenomin ammattikorkeakoulututkinnon voi halutessaan suorittaa suomen, ruotsin ja englannin kielellä, riippuen Suomen ammattikorkeakoulujen välillä vaihtelevasta kielitarjonnasta. Tradenomiksi valmistuminen kestää noin 3,5 vuotta, mutta tutkinto on mahdollista suorittaa nopeammassa tahdissa. (Tradenomiliitto 2015; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen lisäksi Suomessa voi opiskella kaupallista alaa yliopistoissa. Kauppatieteiden opinnoissa on mahdollisuus halutessaan suunnata opinnot laskentatoimeen ja taloushallintoon. Yliopistoissa voi suorittaa joko kauppatieteiden kandidaatin eli alemman korkeakoulututkinnon tai kauppatieteiden maisterin eli ylemmän korkeakoulututkinnon. Kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon tavoitteellinen suoritus aika on noin kolme vuotta, kun taas kauppatieteiden maisterin tutkinto on kandidaatin tutkintoon vielä kaksi vuotta lisää. Keskimäärin kauppatieteiden maisteriksi valmistutaan 5,5 vuodessa. (Suomen Ekonomit 2015; Turun yliopisto 2015; Työ- ja elinkeinoministeriö 2015.)

Kuvio 2. Opintopolkuja taloushallinnon alasta kiinnostuneille (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015).

5 Sähköinen taloushallinto, sen vaikutukset alan työtehtäviin ja koulutukseen

Pankkiyhteyksiin kytkeytyviä taloushallinnon toimintoja on hoidettu Suomessa jo monia vuosia sähköisen taloushallinnon avulla, esimerkkinä viitesierrojen, tiliotteiden sekä maksutiedostojen käsittely. Yhtä lailla sähköinen tiedonsiirto on ollut mukana yritysten välillä tapahtuvassa kaupankäynnissä jo pitkään. Internetin myötä on syntynyt uusia mahdollisuuksia taloushallinnon tehostamiseen. Automatisoimalla toimintoja saadaan selkeästi vähennettyä kirjapidon rutiinitehtävien työn määrää ja sitä kautta aikaa vapautuu enemmän käytettäväksi yrityksen talouden ohjaukseen sekä tulevaisuuden suunnitelmien tekemiseen. (Koivumäki & Lindfors 2012, 20; Tomperi 2012, 139.)

Sähköinen taloushallinto tarjoaa nykyaikaisen kustannustehokkaamman vaihtoehdon taloushallinnon työtehtävistä suoriutumiseen. Päivittäiset rutiinitehtävät saadaan hoidettua nope-

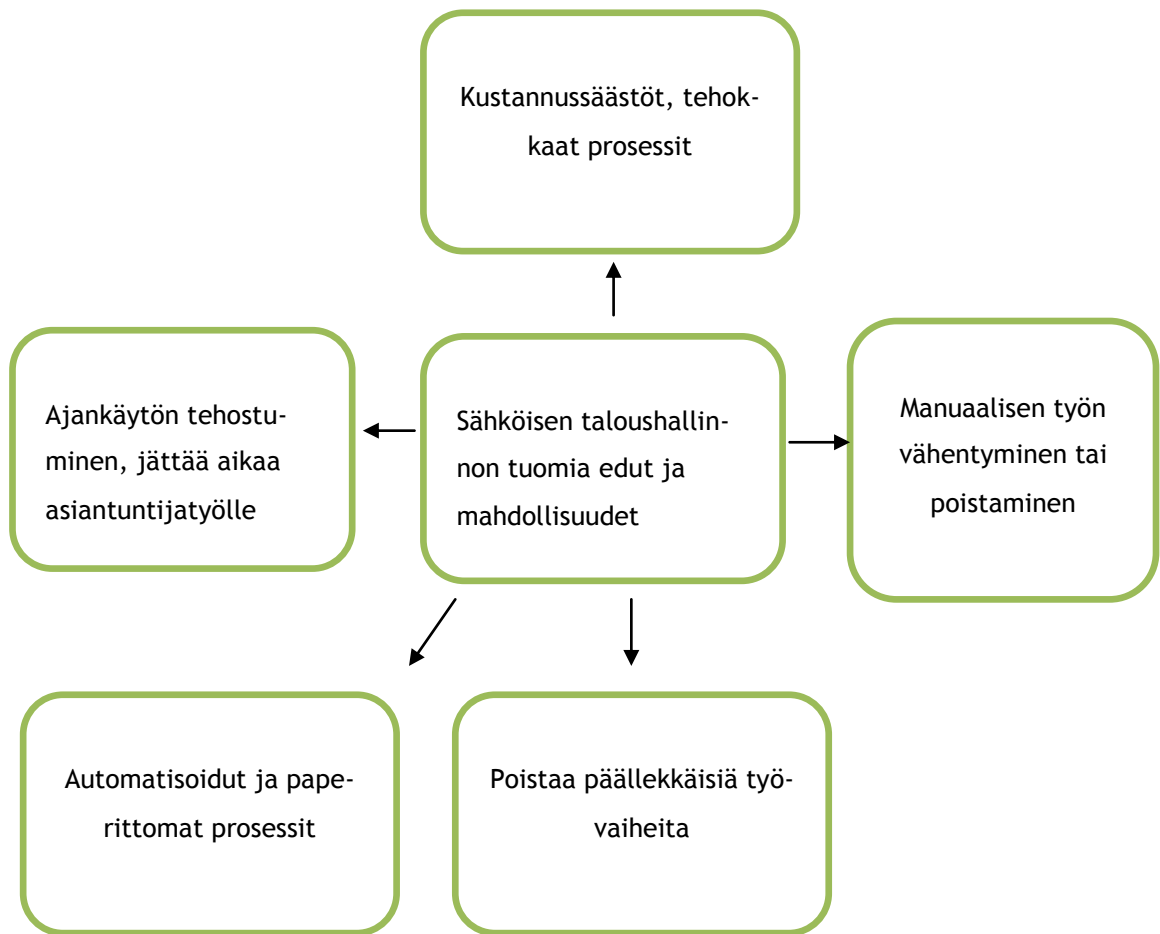
ammin ja tehokkaasti. Sähköisellä taloushallinnolla tarkoitetaan yrityksen taloushallinnon töiden tehokasta hoitamista nykyaikaisia sähköisiä työkaluja apuna käyttäen. Sähköiseen taloushallintoon siirtymällä voidaan seurata ja hoitaa yrityksen taloutta missä ja milloin tahansa, niin ettei se ole ajasta eikä paikasta riippuvaista. (Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola & Siivola 2013, 13; Procounor 2015.)

Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen tuo mukanaan uusia mahdollisuuksia sekä suuria etuja yrityksille, joista mainittavimpia ovat toiminnan tehostuminen ja kustannussäästöt (Kuvio 3). Useat suuret yritykset ovat siirtyneet hyödyntämään sähköistä taloushallintoa ja lisäksi monet pienet yritykset käyttävät jo tai ovat pian siirtymässä sen käyttöön. (Tomperi 2012, 144.)

Sähköiset tositteet ja aineisto ovat hyvin oleellisia seikkoina sähköisessä taloushallinnossa. Kahdenkertainen tallennustyö pystytään välttämään kokonaan, kun tositteet käsitellään ja siirretään sähköisesti. Monia työvaiheita saadaan automatisoitua ja päivittäin tehtävä rutiinityön määrä vähenee ja näin aikaa jää asiantuntijatyölle enemmän. Sähköinen taloushallinto sisältää kokonaisuudessaan kaikki yrityksen talouteen kuuluvat toiminnot ja tehtävät. Näistä esimerkkejä ovat myyntilaskutus, palkanlaskenta, reskontrat sekä matka- ja kululaskutus. (Helanto ym. 2013, 28.)

Sähköisen taloushallinnon tarkoituksena on tuoda yritykselle automatisoituja sekä paperittomia prosesseja. Sähköisen taloushallintoa oikeaoppisesti hyödyntämällä, sen hyödyt ovat selkeitä. Sähköisestä taloushallinnosta voidaan hyötyä toiminnan tehostumisen ja kustannusten laskemisen lisäksi rahankierron nopeutumisella laskutuksessa ja manuaalisen työn vähentymisellä tai parhaimmassa tapauksessa poistamisella kokonaan. Lisäksi sähköinen taloushallinnon hyötyihin kuuluu se, että sen avulla saadaan ratkaistua kirjapitoaineiston säilyttämiseen liittyvät ongelmat. (Visma 2013.)

Uusien toimintamallien käyttöönotto ja niihin kokonaan siirtyminen tuo mukanaan aina poikkeuksetta haasteita. Sähköisen taloushallinnon käyttöönotto tähän mukaan lukien, vaikka suurimmalle osalle yrityksistä ja tilitoimistoista sähköisen taloushallinnon käytännöt ovat jo nyt tänä päivänä tuttuja asioita. Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen tarkoittaa yritykselle uusien ohjelmistojen käyttöönottoa ja niiden opettelua. Kokeneiden kirjapitäjien on omaksuttava uusia ohjelmistoja sekä sähköistymisen myötä tulevia uusia taloushallinnon prosesseja ja niiden kautta uudenlaisia työtapoja. (Helanto ym. 2013, 17-18.)

Kuvio 3. Sähköisen taloushallinnon tuomia etuja ja mahdollisuuksia (Helanto ym. 2013, 13-15; Tomperi 2012, 144; Visma 2013).

Taloushallinnon sähköistymisen ja tietotekniikan kehittymisen johdosta taloushallinnon alan työtehtävät ovat monipuolistuneet vuosien saatossa. Muun muassa kirjanpitäjien työ on ollut aikaisemmin hyvin rutiininomaista ja samaa kaavaa noudattavaa työtä, mutta tällä hetkellä nämä rutiinitehtävät voidaan hoitaa helpommin sähköistä taloushallintoa hyödyntäen. (Kinnunen 2012.)

Sähköistymisen myötä kirjanpitäjän toimenkuva on muuttunut suuresti ja jatkaa yhä muutostaan. Kirjanpitäjän työnkuvaan on tullut mukaan vahvemmin itsenäistä vastuuta omista asiakassuhteistaan. Osaamisen painopiste on vaihtunut taloushallinnon alalla tapahtuvien muutosten myötä. Ennen kirjanpitäjälle tärkeänä taitona on pidetty laskentaosaamista, mutta nyt yrityksen tulvaisuudennäkymät, niiden ennustaminen ja suunnittelu tulevat sisältymään yhä vahvemmin kirjanpitäjän työtehtäviin. Kirjanpitäjistä on kovaa vauhtia tulemassa yhä enemmän asiantuntijoita ja yhtenä tärkeänä muutoksena tulee esille hänen viestintätaitonsa. Yritykselle saattaa tulla eteen joko järjestelmän vaihtaminen tai uusiminen kokonaan, tällöin kirjapi-

täjän pitäisi osata myymään ajatus asiakkailleen uudesta toimintamallista ja sen hyödyistä perusteluineen. (Kinnunen 2012.)

Suurista alan muutoksista johtuen myös koulutukseen ja kouluttautumiseen on asetettava nyt ja lähitulevaisuudessa uusia tarpeita (Kinnunen 2012). Miten taloushallinnon alan opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen ja suurten muutosten myötä? Tähän paneudutaan opinnäytetyön tutkimusosiossa toteutetussa kyselytutkimuksessa.

6 Taloushallinnon ala työllistäjänä ja alan tulevaisuudennäkymät

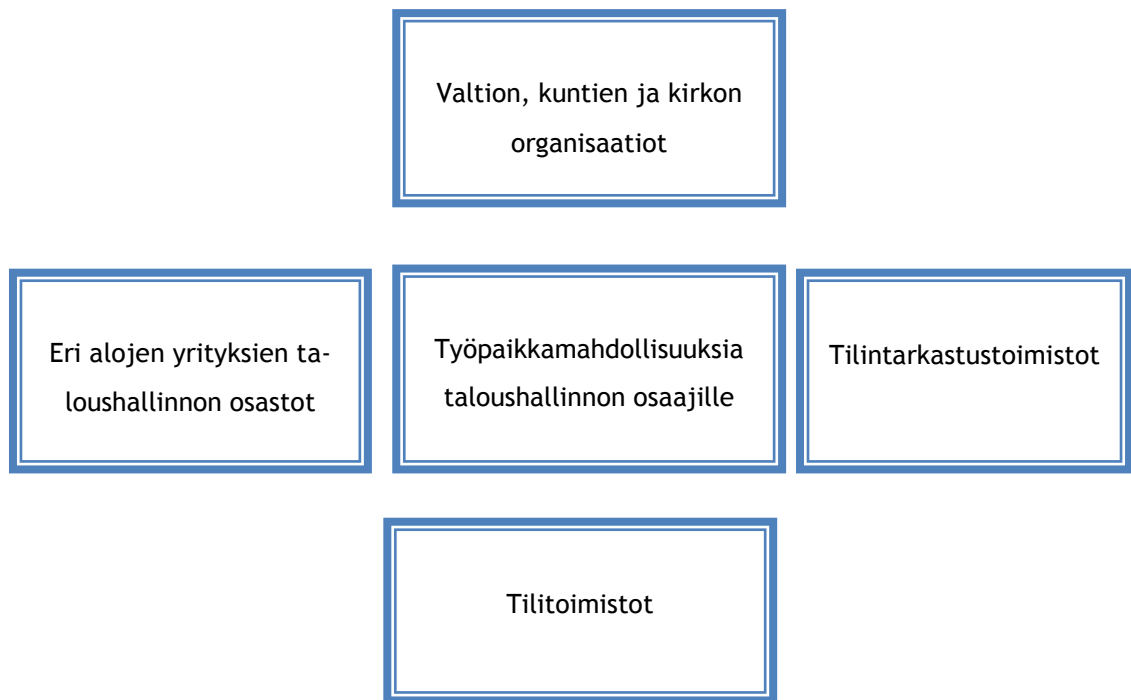
Modernia nykypäivän ja tulevaisuuden taloushallinnon osaajaa voisi kuvata hyvin osuva termi ”konsultoiva asiakaspalvelija”. Taloushallinnon osaajien laskentaosaamisen lisäksi tulevaisuudessa heiltä vaaditaan muuttuvan taloushallinnon myötä yhä enemmän viestintätaitoja tilanetajua sekä myyntitaitoja. Juuri myyntitilanteet kuuluvat tärkeimpien asioiden joukkoon kokonaisvaltaisessa asiakaspalvelussa ja viestintätaidot ovat yllättävän ratkaisevassa asemassa. Kansainvälistymisen myötä kielitaidon merkitys kasvaa taloushallinnon osaajien keskuudessa. (Kinnunen 2012; Taloushallintoliitto 2015a.)

Tulevaisuuden uudessa taloushallinnossa rutiinityö vähenee entisestään. Samalla asiakaspalvelun sekä konsultoinnin merkitys tulee kasvamaan. Alan ammattikuvaan tulee suuria muutoksia, ”hiljaisista” kirjapitäjistä siirrytään vahvoiksi ja vuorovaikutustaidot omaaviksi yritystalousosaajiksi. Asiakkaiden odotukset kasvavat jatkuvasti ja samalla ne muuttavat palvelujen sisältöä, jolloin eettisen tuotannon sekä yhteiskuntavastuun merkitys tulee vahvistumaan. (Ahvenniemi 2014.)

Tulevaisuudessa taloushallinnon osaajille, erityisesti laskentatoimeja ja tilintarkastusta pääaineena opiskelleille ekonomieille löytyy hyvin töitä. Helsingin Sanomien selvityksen mukaan on hyvin tyypillistä, että vastavalmistuneet ekonomit vaihtavat työpaikkojaan tiuhaan ja lyhyet työttömyysjaksot vaivaavat. Valittu pääaine voi kuitenkin vaikuttaa paljonkin, siihen kuinka hyvin ekonomit työllistyvät. Helsingin Sanomien mukaan laskentatoimen, rahoituksen tai tilintarkastuksen pääaineeksi valinneet ekonomit työllistyvät hyvin. (Helsingin Sanomat 2014.)

Taloushallinnon ala tarjoaa monipuolisesti alan osaajille työpaikkamahdollisuuksia. Taloushallinnon työtehtävien parissa viihtyvälle henkilölle eri työpaikkavaihtoehtoja ovat tilintarkastustoimistot, tilitoimistot, valtion, kuntien sekä kirkon organisaatiot ja eri alojen yritykset. Lisäksi liitot ja järjestöt tarjoavat työpaikkoja taloushallinnon osaajille (Kuvio 4). (Työ- ja elinkeinoministeriö 2015; Työ- ja elinkeinotoimisto 2015.)

Yleisimpiä ammatteja, joissa taloushallinnon palvelujen alalla työskennellään, ovat taloushallinnon suunnittelijat, kirjanpitäjät, tilintarkastajat sekä kustannuslaskijat. Kirjanpitäjät voivat työskennellä joko tilitoimistoissa tai eri yritysten palveluksissa. Kirjanpitäjien lisäksi yritykset hakevat taloushallinnon osastoilleen palvelukseensa muun muassa taloussihteereitä, laskenta-assistentteja, reskontranhoitajia, luotonvalvoja ja palkanlaskijoita. (Tuomi-Sorjonen 2013, 7.)

Kuvio 4. Taloushallinnon osaajien on mahdollista työllistyä monipuolisesti eri tahoille (Työ - ja elinkeinoministeriö 2015).

7 Tutkimuksen toteuttaminen

Tässä opinnäytetyössä toteutettiin kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä päätettiin käyttää kyselytutkimusta, joka rakennettiin SurveyMonkey-työkalua apuna käyttäen. Kyselyn tavoitteena oli selvittää taloushallinnon opetustyön ja erilaisten alan työtehtävien parissa toimivien henkilöiden kehitysehdotuksia, näkemyksiä ja mielipiteitä siihen, että miten taloushallinnon opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen myötä.

Kyselyn kohdejoukkona oli valikoidusti taloushallinnon opettajia kahdesta Suomen eri ammattikorkeakoulusta. Yksi kyselyyn vastannut kohdejoukko oli Laurea -ammattikorkeakoulusta tarkasti rajattu ja valittu joukko taloushallinnon opettajia ja toinen Haaga-Helian ammattikorkeakoulusta tarkasti rajattu ryhmä taloushallinnon opettajia. Lisäksi kyselyyn osallistui pääkaupunkiseudulla toimivan Yritys X:n taloushallinnon osaston henkilökunta. Kyselytutkimuksen kohdejoukosta saatiin mahdollisimman monipuolinen, kun kaikki vastaajat toimivat taloushallinnon alan parissa, mutta hyvin erilaisissa työtehtävissä.

Kyselytutkimus toteutettiin SurveyMonkey-palvelun avulla, jonka kyselyn laatija oli jo entuudestaan todennut toimivaksi kyselytyökaluksi (Kuva 1). Myönteiset tutkimusluvut saatua, kyselytutkimus ”Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen” lähetettiin sähköpostitse tarkasti rajatulle kohdejoukolle tiistaina 24.2.2015. Muistutuskirje kyselyn sulkeutumisesta lähetettiin kohdejoukolle maanantaina 2.3.2015 ja kysely sulkeutui vastaajilta tiistaina 3.3.2015. Kokonaisuudessaan kyselyyn oli aikaa vastata viikon verran.

Kyselytutkimuksesta haluttiin tehdä mahdollisimman monipuolinen, ajankohtainen ja hyvin kohdejoukolle suunnattu, ytimekäs kysely. Osaan kysymyksistä oli annettu jo valmiiksi vastausvaihtoehdot ja osaan kysymyksistä oli jätetty avoin vastausruutu, sillä vastauksissa haluttiin saada vastaajan oma spontaani mielipide kysytyyn asiaan. Kyselytutkimus toteutettiin täysin nimettömänä, niin että kyselyyn vastanneille tehtiin kyselyn nimettömyys selkeästi selväksi jo saatekirjeessä sekä vielä itse kyselyn alussa. Näin pyrittiin minimoimaan se seikka, että ihmiset jättäisivät vastaamatta kyselyyn vain sen takia, että epäroivät oman nimen tuomista julki.

7.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen luotettavuuteen ja laatuun vaikuttavat monet asiat, kuten tilastolliset, tekniset, kulttuuriset, kielelliset sekä sisällölliset. Tutkimuksen luotettavuudesta puhuttaessa erotellaan toisistaan kaksi käsitettä, jotka ovat reliabiliteetti sekä validiteetti (Taulukko 1). Reliabiliteetista voidaan puhua tutkimuksen tai mittauksen luotettavuutena ja validiteetista pätevytenä. Reliabiliteetilla tarkoitetaan juurikin tutkimuksen tai mittauksen luotettavuutta, tulosten toistettavuutta sekä tarkkuutta eli mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Validiteetilla tarkoitetaan taas tutkimuksen pätevyyttä eli esimerkiksi tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä tutkimuksessa piti mitata. Kyselytutkimuksissa tämä voi tarkoittaa sitä, että kuinka kysymykset on muotoiltu, ovatko ne onnistuneita ja pystyykö niiden avustuksella saamaan ratkaisu esitettyyn tutkimusongelmaan. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2015; Tuomi 2007, 150; Vilkkä 2005, 161-162; Vehkalahti 2008, 41.)

Mittarin kokonaisluotettavuus koostuu yhdessä tutkimuksen luotettavuudesta ja pätevyyydestä. Luotettavuutta tutkimuksessa voivat heikentää esimerkiksi satunnaisvirheet juurikin tutkimuksen aikana, jos vastaaja muistaa vaikka sillä vastaushetkellään asian jostain syystä väärin tai vastaaja ja tutkija ajattelevat ja ymmärtävät kysytyn asian aivan erilailla. Ihmiset tekevät virheitä ja niiden mahdollisuus on aina olemassa. (Vilka 2005, 161-162.)

Tutkimuksen luotettavuus - erotellaan toisistaan kaksi käsitettä -	
Reliabiliteetti	Validiteetti
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Luotettavuus, pysyvyys ✓ Viittaa tarkkuuteen, johdonmukaisuuteen ✓ Mittauksen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pätevyys ✓ Tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä tutkimuksessa piti mitata

Taulukko 1. Tutkimuksen luotettavuudesta puhuttaessa erotellaan toisistaan kaksi käsitettä, reliabiliteetti sekä validiteetti (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2015; Vehkalahti 2008, 41).

Tutkimuksen reliabiliteetti on melko hyvä, sillä kyselytutkimukseen saatiin vastauksia riittävän hyvä määrä. Vastauksia saatiin kokonaisuudessaan 12 henkilöltä. Nämä vastaukset sisälsivät monipuolisia ja kattavia ajatuksia, kehitysideoita ja mielipiteitä, joista saatiin koottua hyvät johtopäätelmät.

Puolestaan tutkimuksen validiteetti on vähintäänkin kohtalainen tai melko hyvä. Kyselytutkimuksesta pyrittiin tekemään mahdollisimman hyvin kohdejoukolle räätälöity, selkeä, ytimekäs ja ajankohtainen kysely. Kyselyn vastauksien ja palautteen perusteella mitään epäselvyyksiä kysymysten suhteen ei tullut esille. Kyselyn kaksi avointa ja spontaaneja vastauksia vaatinutta kysymystä osoittautuivat hyvin onnistuneiksi, sillä niihin saatiin monipuolisia ja laaja-alaisia pitkäköjiä vastuksia. Olisiko näitä avoimia kysymyksiä voinut esittää kyselyssä enemmänkin? Kyselyyn vastanneet olivat avointen vastausten perusteella kiinnostuneet vastaamaan ajankohtaisesta aiheesta toteutettuun kyselyyn. Kyselytutkimusten monipuolisten ja ajatuksia herättävien vastausten perusteella saatiin hankittua vastuksia tutkimusongelmaan. Niiden perus-

teella saatiin luotua opinnäytetyön loppuun pohdiskeleva johtopäätösosio jatkotutkimusongelmiseen.

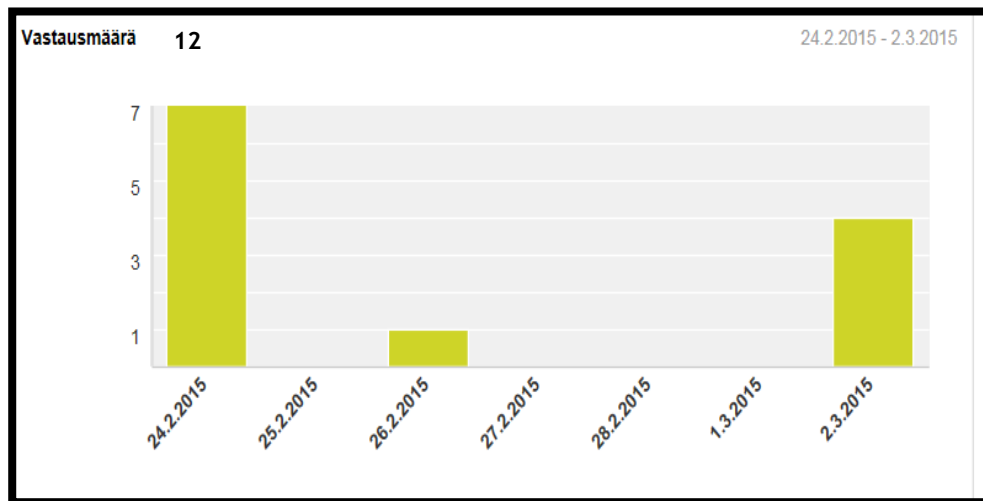
Yhtenä tärkeänä tutkimuksen luotettavuuden ilmaisimena pidetään vastausprosenttia. Vastausprosentti kertoo siitä, että kuinka moni kohdejoukkoon valituista henkilöistä on vastannut kyselyyn eli täyttänyt ja halunnut palauttaa kyselyn. Jos kyselytutkimuksen vastausprosentti jää kovin pieneksi, tällöin tutkimuksen edustavuus tai luotettavuus voi jäädä kyseenalaiseksi. Tutkimuksen vastausprosentti on tärkeää muistaa raportoida tutkimuksen luotettavuuden kannalta, jotta voidaan nähdä, montako vastausta kyselyyn loppujen lopuksi saatiin. (Vehkalahti 2008, 40-44.)

Tämän opinnäytetyön kyselytutkimus lähetettiin tarkoin valitulle kohdejoukolle, johon kuului yhteensä 22 henkilöä. Vastauksia kokonaisuudessaan saatiin 12 henkilöltä, neljä viimeistä luultavimmin kyselyn muistutuskirjeen avulla, joka lähetettiin kyselyn kohdejoukolle päivää ennen sen sulkeutumista. Vastausprosentiksi saatiin 54,5 prosenttia eli yli puolet kohdejoukosta vastasi kyselyyn. Tämän opinnäytetyön vastausprosentti voidaan luokitella hyväksi, sillä tänä päivänä tyypillisesti kyselytutkimuksien vastausprosentit lienevät alle 50 prosentin. (Vehkalahti 2008, 44.)

7.2 Tutkimustulokset

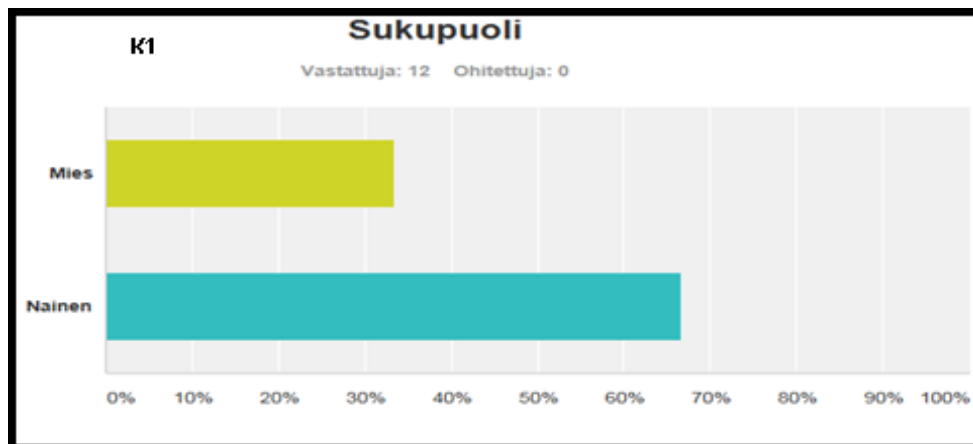
Kyselytutkimus lähetettiin tutkimuslupien saavuttua yhteensä 22 henkilölle, jotka kuuluivat tarkasti rajattuun kohdejoukkoon. Kyselyn kohderyhmänä oli valikoidusti taloushallinnon opettajia kahdesta suomalaisesta ammattikorkeakoulusta. Toinen kyselyyn vastannut kohdejoukko oli Laurea-ammattikorkeakoulusta tarkasti rajattu ja valittu otos taloushallinnon opettajia ja toinen puolestaan Haaga-Helian ammattikorkeakoulusta tarkasti rajattu otos yhtäläillä taloushallinnon opettajia. Kolmas kohdejoukko oli pääkaupunkiseudulla toimivan Yritys X:n taloushallinnon osaston henkilökunta.

Vastauksia kyselytutkimukseen saatiin yhteensä 12 henkilöltä, ja kun kyselyjä lähetettiin yhteensä 22 henkilölle, niin tällöin vastausprosentiksi saatiin 54,50 prosenttia (Kuvio 5). Ensimmäinen sähköpostiviesti saatekirjeineen ja linkkeineen lähetettiin kyselyyn valitulle kohdejoukolle pääkaupunkiseudun hiihtolomaviikon jälkeisenä tiistaina 24.2.2015. Tällöin vastauksia kyselytutkimukseen saapui arvatustikin eniten, seitsemän kappaletta. Keskiviikkona 25.2.2015 kyselyyn ei tullut ainuttakaan vastausta, mutta torstaina 26.2.2015 saapui yksi vastaus lisää.

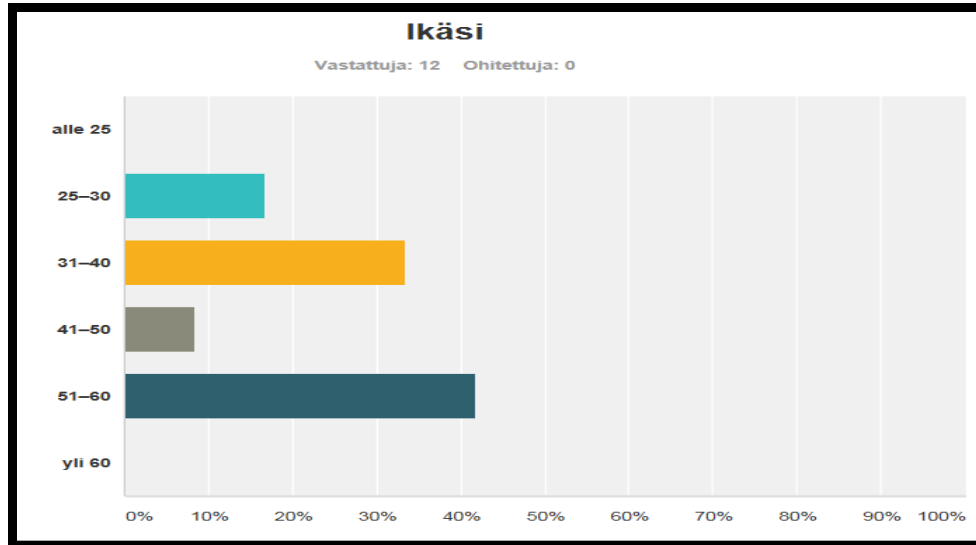

Kuvio 5. Kyselytutkimuksen vastausjakaumat päiväkohtaisesti.

Seuraavan kerran vastauksia tutkimukseen saatiin seuraavan viikon maanantaina 2.3.2015, jolloin kyselyn kohderyhmälle lähetettiin muistutusviesti kyselyn päättymisestä piakkoin. Tämä muistutusviesti vaikutti varmasti suuresti siihen, että vastauksia saapui vielä kyseisenä maanantaina neljä kappaletta. Kyselytutkimuksen kysymyksiin saatiin näkemyksiä ja ajatuksia niin miehiltä kuin naisiltakin. Vastanneista henkilöistä naisia oli 66,67 prosenttia eli kahdeksan henkilöä ja miehiä loput 33,33 prosenttia eli neljä henkilöä (Kuvio 6).

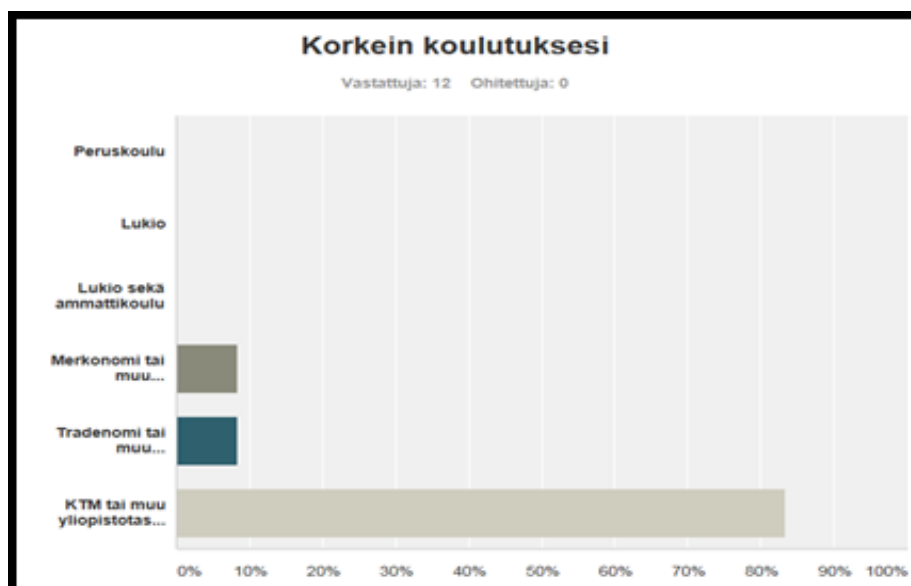

Kuvio 6. Kyselytutkimukseen vastanneiden sukupuolijakauma, ensimmäinen kysymys.

Kuvio 7. Kyselytutkimukseen vastanneiden ikäjakauma, kyselyn toinen kysymys.

Kyselytutkimukseen vastanneiden henkilöiden ikähaitari oli laaja (Kuvio 7). Kyselyyn saatiin vastauksia hyvin eri-ikäisiltä taloushallinnon opetuksen ja erilaisten työtehtävien parissa työskenteleviltä henkilöiltä. Kyselyyn vastanneista suurin osa eli viisi henkilöä, 41,67 prosenttia, oli iältään 51-60 -vuotiaita. Toiseksi eniten, 33,33 prosenttia, vastauksista saatiin 31-40 -vuotiailta henkilöiltä. Vastajien joukossa oli myös 16,67 prosenttia 25-30 -vuotiaita sekä 8,33 prosenttia 41-50-vuotiaita henkilöitä. Kyselyyn vastanneiden joukosta ei löytynyt yhtään alle 25-vuotiasta eikä yli 60-vuotiasta henkilöä. Eli kokonaisuudessaan kyselyn vastanneiden henkilöiden ikähaitari liikkui laaja-alaisesti 25 vuodesta 60 ikävuoteen.

Kuvio 8. Kyselytutkimukseen vastanneiden koulutusjakauma, kyselyn kolmas kysymys.

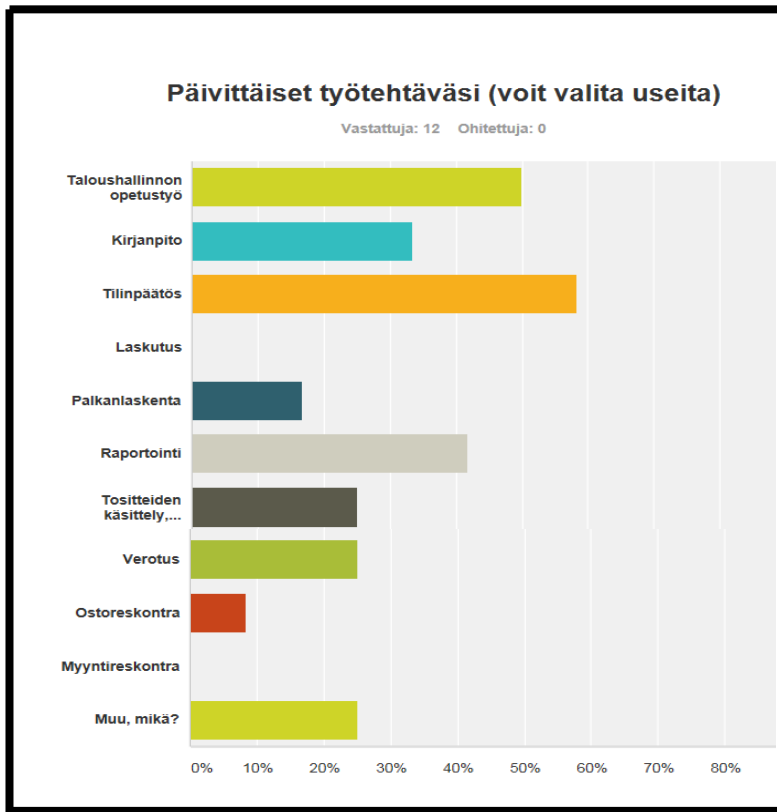
Kyselyn taustatiedoissa haluttiin selvittää sukupuolen ja iän lisäksi vastaajien korkein koulutustaso sekä heidän päivittäiset työtehtävät. Kolmannessa kysymyksessä haluttiin saada tietoa vastaajien korkeimmasta koulutustasosta (Kuvio 8). Korkein koulutustaso -kysymyksessä annettiin vastaajille valmiit vastausvaihtoehdot, joista vastaajan oli helppo valita omansa.

Selkeästi suurin osa vastaajista eli jopa kymmenen henkilöä, 83,33 prosenttia, oli korkeasti kouluttautunutta väkeä, kauppatieteiden maisterin tutkinnon tai muun yliopistotasaisen tutkinnon suorittaneita henkilöitä. Tämän lisäksi vastaajien joukossa oli yksi tradenomin tai jonkin muun ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut sekä yhtä lailla yksi merkonomiin tai muun ammattitutkinnon suorittanut henkilö. Yhdenkään kyselytutkimukseen vastanneista korkein koulutus ei ollut peruskoulutuso, lukio eikä lukio yhdessä ammattipistotutkinnon kanssa.

Kyselytutkimuksen neljännessä kysymyksessä haluttiin selvittää, minkälaisien työtehtävien parissa kyselyyn vastanneet henkilöt työskentelevät päivittäin (Kuvio 9). Päivittäisiä työtehtäviä - kysymyksessä annettiin vastaajien kohderyhmälle sopivia valmiita vastausvaihtoja, samaan malliin kuin edellisessä korkein koulutustaso - kysymyksessäkin. Valmiiden vastausvaihtojen lisäksi kyselyyn vastaajilla oli mahdollisuus vastata muu -vaihtoehto perusteluineen. Tähän kysymykseen vastaajat saivat valita useita vastausvaihtoehtoja.

Vastausjakaumasta päätellen, suurimman osan vastaajista eli jopa seitsemän henkilön, 58,33 prosentin, päivittäisiin työtehtäviin kuuluu jollain tavalla tilipäätöksen laatimista tai siihen liittyviä töitä. Taloushallinnon opetustyötä tekevät päivittäin puolet vastaajista, 50 prosenttia. Näiden työtehtävien lisäksi kyselyyn vastanneiden joukosta löytyy henkilöitä, jotka ovat päivittäin tekemisissä raportoinnin, kirjapidon, palkanlaskennan, ostoreskontran, verotuksen sekä tositteiden käsittelyn liittyvien tehtävien parissa.

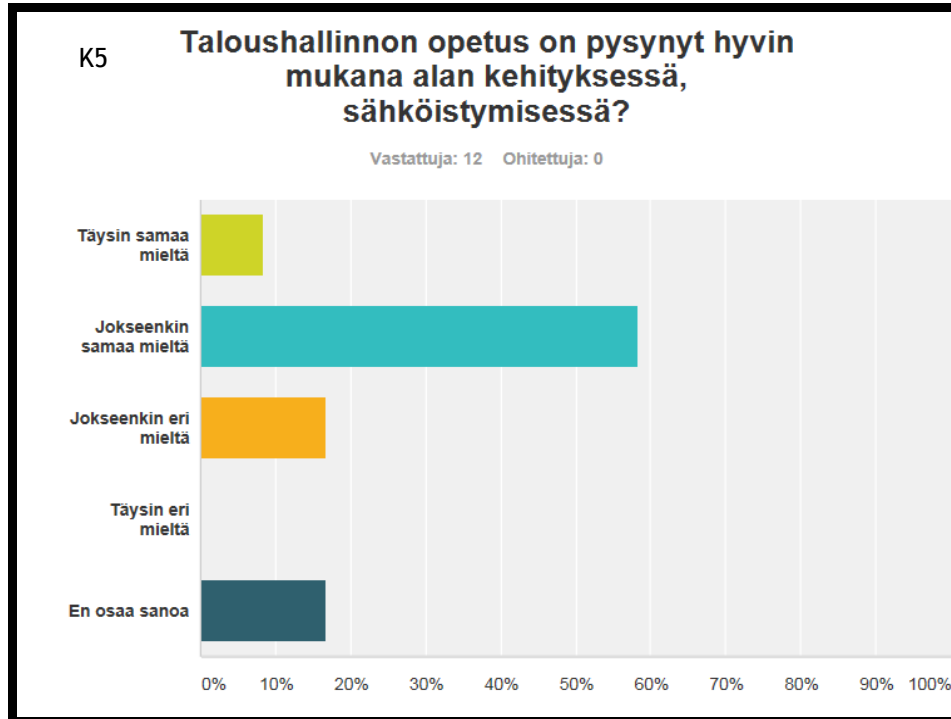
Kolme kyselyyn vastannutta henkilöä oli valinnut myös muu- vastausvaihtoehdon ja lisänneet muita kuin valmiista listauksesta löytyneitä päivittäisiä tehtäviään seuraavasti: ”Esimies, taloushallinnon kehittäminen, talouden suunnittelu, tilintarkastus ja laskentatoimen perusteet”. Kyselyyn vastanneista henkilöistä kukaan ei valinnut valmiiden vastausvaihtoehtojen joukosta päivittäisiin työtehtäviinsä kuuluvaksi laskutusta eikä myyntireskontraa.

Kuvio 9. Kyselytutkimukseen vastanneiden henkilöiden päivittäisten työtehtävien jakauma, neljäs kysymys.

Taustatiedot -kysymysten jälkeen haluttiin esittää kohdejoukolle ikään kuin väittämän lailla viidentenä kysymyksenä (Kuvio 10) seuraavaa: Talouhallinnon opetus pysynyt hyvin mukana alan kehityksessä ja sähköistymisessä? Tässä kysymyksessä annettiin vastaajille suoraan valmiit vastausvaihtoehdot. Kyselyyn vastaajan oli mahdollisuus olla asiasta täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä. Vastaajat saivat lisäksi valita vastausvaihtoehdon En osaa sanoa, niin halutessaan.

Suurin osa vastaajista eli seitsemän henkilöä, 58,33 prosenttia, olivat jokseenkin samaan mieltä siitä, että talouhallinnon opetus on pysynyt hyvin mukana alan kehityksessä. Vain yksi kyselyyn vastaajista oli täysin samaa mieltä tästä asiasta. Vastaukset kuitenkin olivat jonkin verran hajautuneet, sillä kaksi vastaajista oli kuitenkin jokseenkin eri mieltä siitä, että talouhallinnon opetus olisi pysynyt hyvin mukana alan kehityksessä. Kuitenkaan kukaan ei ollut täysin eri mieltä asiasta. Lisäksi kaksi vastaajaa oli ollut sitä mieltä, että he eivät osaa sanoa.

Kuvio 10. Kyselytutkimukseen vastanneiden mielipiteet viidenteen kysymyksen.

Seuraavaksi kyselytutkimuksessa oli vuorossa yksi sen tärkeimmistä pääkysymyksistä, kuudes kysymys kului seuraavasti: Miten taloushallinnon opetuksen tulisi kehittyä alan sähköistymisen myötä? Tähän kysymykseen haluttiin saada avoimen kysymyksen avulla, ilman valmiita vastausvaihtoehtoja, kohdejoukolta mahdollisimman spontaani vastaus, jossa heidän omat näkemykset ja mielipiteet korotuvat ja tulevat selkeästi näkyville.

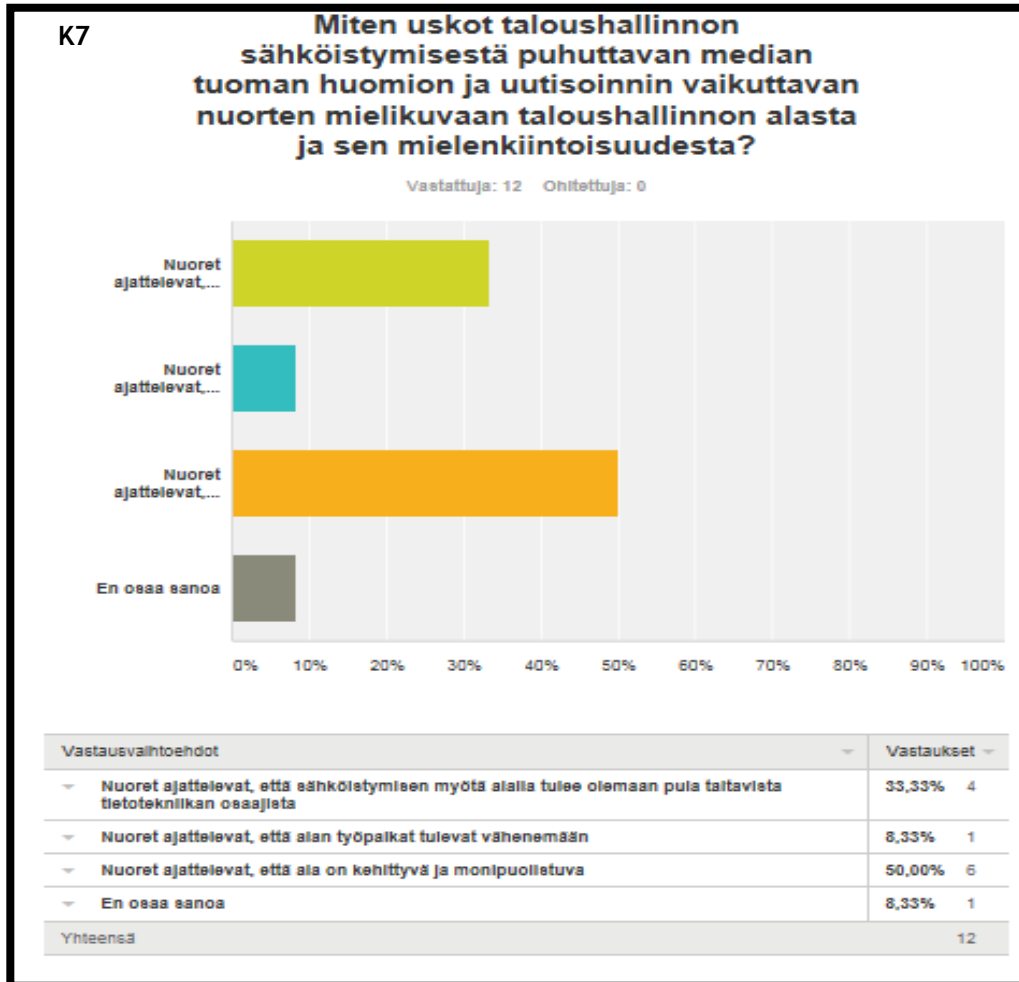
Tähän kyselytutkimuksen kuudenteen kysymykseen saatiin erittäin kattavia ja monipuolisia näkemyksiä, kehitysehdotuksia ja mielipiteitä asiaa koskien. Vastauksista tuli esille se, että moni kyselyyn vastannut henkilö oli sitä mieltä, että sähköisiä järjestelmiä ja työvälineitä tulisi ottaa enemmän käyttöön taloushallinnon opetukseen. Muutama vastaajista piti kuitenkin tärkeänä asiana nostaa esille se, että sähköisen työvälineiden lisääntymisen myötä opetuksessa pitäisi kuitenkin muistaa säilyttää taloushallinnon perusteiden ja perusasioiden ymmärrys sekä tietää, että miksi, mistä syystä ja miten taloushallinnon tehtäviä ylipäätään tehdään. Tässä seuraavaksi on suoraan vastauksista muutama poimittu ajatus tai kehitysehdotus:

- ❖ Opetuksen olisi hyvä seurata tiiviisti sähköistymisen kehittymistä ja pyrkiä pysymään kehityksen etujoukoissa. Toisaalta työ tekijäänsä opettaa eli opetuksella ei ole välttämättä resursseja ottaa selvää kaikesta kehityksestä. Olisiko hyödyllistä, jos sähköistymisen palveluita tarjoavat alan yritykset olisivat enemmän yhteydessä opetuslaitoksiin ja pitäisivät opettajia ajan tasalla?

- ❖ Enemmän käytännönläheistä opetusta.
- ❖ Opiskelijoille tulisi tarjota aiempaa laajemmin Excel-kursseja ja opettaa hyödyntämään paremmin tietotekniikkaa.
- ❖ Ohjelmistot mukaan kaikkeen ja niiden kautta opettaminen. Tilitoimistot ja yritykset mukaan tiiviisti opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Harjoittelun organisointi paremmin niin, että jatkuvasti harjoittelijoita alan yrityksissä ja sitä kautta opettajille uutta tietoa. Opettajat myös työharjoitteluun.
- ❖ Koulutetaan suoraan sähköisiin järjestelmiin.
- ❖ Pitäisi pystyä näyttämään sähköisiä työvälineitä myös opetuksessa.
- ❖ Opetuksessa tulisi käyttää ajan tasalla olevia ohjelmia, jotta opiskelijat saavat konkreettisen kuvan siitä, mitä työ todella on.
- ❖ Ymmärrys perusasioihin pitää säilyttää, vaikka siirrytäänkin sähköisiin järjestelmiin. Jotta voi hyödyntää uusia järjestelmiä, tulee ymmärtää, mihin vaikutetaan ja miten.
- ❖ ERP-järjestelmiä voisi integroida opetukseen paremmin, vaikka se tietysti vie paljon aikaa. Keskeisintä on kuitenkin ymmärrys siitä, miksi ja miten eri taloushallinnon juttuja tehdään.

Kaikki tähän kysymykseen numero kuusi tulleet avoimet vastaukset näkyvät liitteessä neljä (Liite 4).

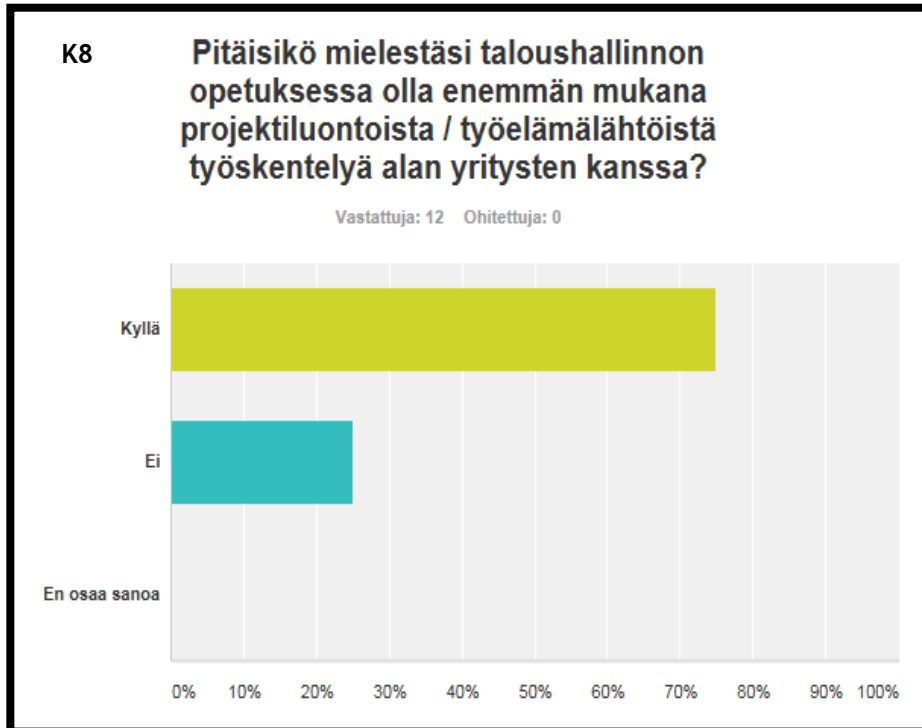
Kyselytutkimuksen seitsemäs kysymys (Kuvio 11) kuului seuraavasti: Miten uskot taloushallinnon sähköistymisestä puhuttavan median tuoman huomion ja uutisoinnin vaikuttavan nuorten mielikuvaan taloushallinnon alasta ja sen mielenkiintoisuudesta? Tähän kysymykseen oli annettu vastaajille neljä valmista vastausvaihtoehtoa, joista sai valita yhden mielipiteen kysytyyn asiaan. Ensimmäisenä valmiina vastausvaihtoehto oli seuraavanainen: Nuoret ajattelevat, että sähköistymisen myötä alalla tulee olemaan pula taitavista tietotekniikan osaajista. Toisena vastausvaihtoehtona oli, että nuoret ajattelevat alan työpaikkojen vähenevän ja kolmantena vaihtoehtona, että nuoret ajattelevat alan olevan kehittyvät ja monipuolistuva. Kyselyyn vastaajalla oli mahdollisuus valita tämän kysymyksen vastausvaihtoehdoksi myös en osaa sanoa -vaihtoehto.

Kuvio 11. Median luoma kuva taloushallinnon alasta.

Puolet kyselyyn vastanneista eli kuusi henkilöä, 50 prosenttia, oli sitä mieltä, että nuoret ajattelevat alan olevan kehittyvä ja monipuolistuva. Vastaajista neljä henkilöä, 33,33 prosenttia, olivat sitä mieltä, että nuoret ajattelevat sähköistymisen myötä alalla olevan pulaa taitavista tietotekniikan osaajista. Vain yksi henkilö vastaajista, 8,33 prosenttia, oli sitä mieltä, että nuoret ajattelevat alan työpaikkojen vähenevän. Vain yksi kyselyyn vastannut henkilö valitsi en osaa sanoa - vastausvaihtoehdon.

Kyselytutkimuksen kahdeksannessa kysymyksessä haluttiin ottaa selvää siitä, että pitäisikö taloushallinnon opetuksessa olla enemmän mukana projektiluontoista tai työelämälähtöistä työskentelyä alan yritysten kanssa (Kuvio 12). Kysymykseen annettiin kolme valmista vastausvaihtoehtoa seuraavasti: Kyllä, ei sekä en osaa sanoa. Tähän hyvin yksinkertaiseenkin kysymykseen saatiin yllättävää hajontaan. Suinkaan kaikki vastaajista eivät olleet yhtä mieltä siitä, että pitäisikö alan opetuksessa olla enemmän mukana työelämälähtöistä työskentelyä yritysten kanssa.

Kuvio 12. Kyselytutkimukseen vastanneiden mielipidejakauma työelämälähtöisen työskentelyn lisäämiseen.

Kolme henkilöä, 25 prosenttia, kyselyyn vastanneista oli sitä mieltä, että taloushallinnon opetuksessa ei tarvitse olla enempää mukana projektiluontoista tai työelämälähtöistä työskentelyä yritysten kanssa. Kuitenkin suurin osa eli yhdeksän henkilöä, 75 prosenttia, vastaajista ikään kuin kannatti ajatusta, että kyllä alan opetuksessa pitäisi olla enemmän työelämälähtöisyyttä yritysten kanssa. Kukaan vastaajista ei käyttänyt en osaa sanoa - vaihtoehtoa.

Kyselytutkimuksen toinen avoin kysymys esitettiin toiseksi viimeisenä, yhdeksäntenä kysymyksenä. Kyselyn yhdeksäs kysymys kuului seuraavasti: Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret hakevat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutukseen? Kuudennen kysymyksen lailla myös tähän kysymykseen ei haluttu antaa vastaajille vastausvaihtoehtoja valmiiksi, vaan saada heidän omat ajatuksensa kuuluviin. Vastauksien perusteella voidaan sanoa, että monet vastaajat olivat yhtä mieltä siitä, että taloushallinnon alalla työllistymismahdollisuudet ovat hyvät, alan työpaikkoja mukavasti tarjolla. Tässä seuraavaksi on osan vastaajien kirjoittamia ajatuksia ja mielipiteitä kysytyyn asiaan:

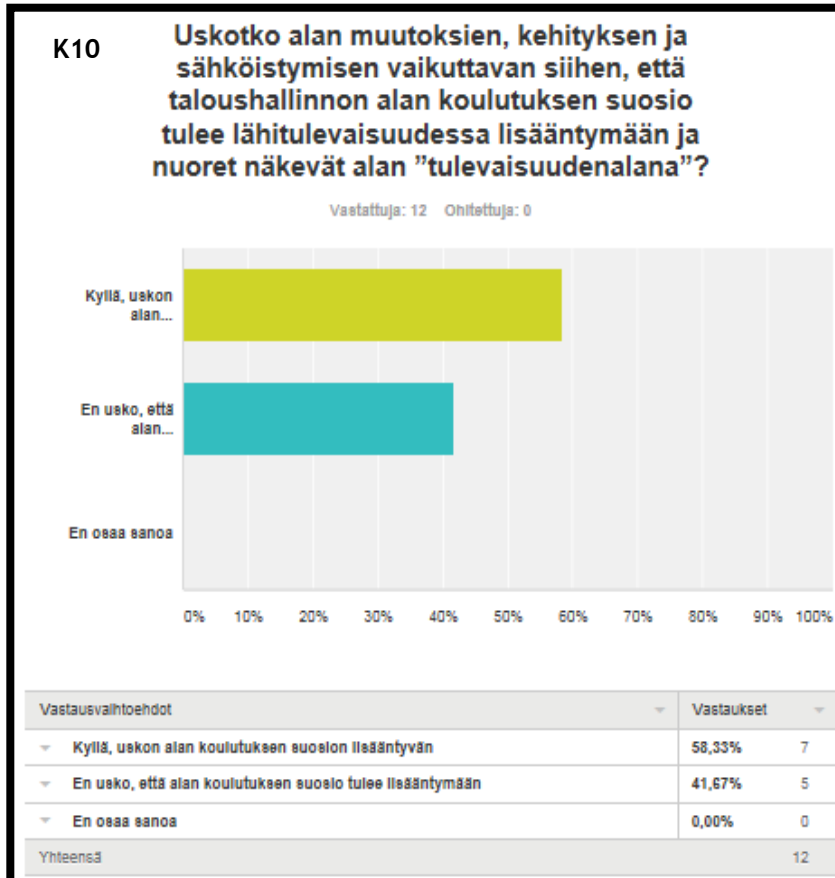
- ❖ Taloushallinto tarjoaa monipuolisia työtehtäviä. Taloushallinnon ammattilaisille on tarjolla hyvin töitä.
- ❖ Hyvät työllistymismahdollisuudet sekä halu oppia täsmällistä tietoa.

- ❖ Oppivat jotain konkreettista, jota yrityksissä tarvitaan. Talousosaajia tarvitaan yhä enemmän, kun yrityksissä paineita tehostaa prosesseja ja säästää kustannuksissa. Työtehävien monipuolisuus. Ala kehittyy jatkuvasti, sekä pienissä että suurissa yrityksissä tarve talousosaamiselle, myös julkisella puolella ja yhdistyksissä. Taloushallinto on johdon kieli, joka pitää hallita teki sitten mitä tahansa.
- ❖ Kiinnostus talouteen, ala sopii monenlaisille persoonille.
- ❖ Hyvä työtilanne, palkka ja työnkuva.
- ❖ Hyvät työllistymismahdollisuudet.
- ❖ Yleinen työtilanne alalla.
- ❖ Kohtuullisen hyvä palkkaus, melko hyvä tarjonta työpaikoista. Toisia kiinnostaa työ, jossa ei tarvitse myydä ja esiintyä, tai jotain. Voihan tämän nähdä ihan mielenkiintoisena.
- ❖ Yhä enemmän työnantajat edellyttävät taloushallinnon osaamista. Usein se on myös "valtikortti", jota voi käyttää.

Kaikki kysymykseen yhdeksän tulleet avoimet vastaukset näkyvät liitteessä viisi (Liite 5).

Kahdeksannen kysymyksen lailla myös kyselytutkimuksen viimeiseen, kymmenenteen kysymykseen (Kuvio 13) saatiin hajontaa vastausten välillä. Kyselyn viimeinen kysymys kuului seuraavasti: Uskotko alan muutoksien, kehityksen ja sähköistymisen vaikuttavan siihen, että taloushallinnon alan koulutuksen suosio tulee lähitulevaisuudessa lisääntymään ja nuoret näkevät alan "tulevaisuudenalana"?

Valmiita vastausvaihtoehtoja kysymykseen oli tarjolla kolmea erilaista. Vastaajat saivat valita vastausvaihtoehdokseen: Kyllä, uskon alan koulutuksen suosion lisääntyvän tai en usko, että alan koulutuksen suosio tulee lisääntymään sekä en osaa sanoa. Vastaajista suurin osa, seitsemän henkilöä eli 58,33 prosenttia uskoivat alan koulutuksen suosion lisääntyvän, kun taas viisi henkilöä, 41,67 prosenttia, ei uskonut alan koulutuksen suosion lisääntymiseen. Kaikki vastaajista ottivat kantaa kysymykseen, eikä yksikään henkilö valinnut vaihtoehtoa en osaa sanoa.

Kuvio 13. Taloushallinnon alan koulutuksen suosio lähitulevaisuudessa.

7.3 Pohdintaa ja johtopäätöksiä

Tämän opinnäytetyön tavoitteena ja tutkimusongelmana oli selvittää taloushallinnon opetuksen sekä alan työtehtäviä hoitavien henkilöiden kehitysideoita, ajatuksia ja näkemyksiä siihen, että miten taloushallinnon opetusta tulisi kehittää alan sähköistymisen myötä. Päättökäsimusongelman lisäksi opinnäytetyössä haluttiin ottaa selvää taloushallinnon opettajien ja sekä alan työtehtäviä hoitavien henkilöiden näkökulmasta, että nuoret hakevat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutuksiin.

Tutkimuksen vastaajien kohdejoukkoon kuuluivat valikoidusti taloushallinnon opettajia kahdesta Suomen eri ammattikorkeakoulusta. Yksi kyselyyn vastannut kohdejoukko oli Haaga-Helian ammattikorkeakoulusta tarkasti rajattu ja valittu otos taloushallinnon opettajia ja toinen Laurea-ammattikorkeakoulusta yhtä lailla tarkasti rajattu otos taloushallinnon opettajia. Kyselytutkimukseen osallistui ammattikorkeakoulun opettajien lisäksi pääkaupunkiseudulla toimivan Yritys X:n taloushallinnon osaston henkilökunta.

Opinnäytetyössä toteutetun kyselytutkimuksen ”Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen” vastausprosentiksi saatiin 54,5 prosenttia eli yli puolet kohdejoukosta vastasivat kyselyyn. Kyselytutkimus sisälsi kymmenen tarkoin kohdejoukolle luotua kysymystä, joista suurin osa oli vastausvaihtoehdon sisältäviä eli strukturoituja kysymyksiä. Kahteen kyselytutkimuksen kysymyksiin haluttiin kuitenkin vastaajilta avoin vastaus. Kyselytutkimuksesta pyrittiin tekemään valitulle kohdejoukolle mahdollisimman ajankohtainen, mielenkiintoa herättävä, ytimekäs kysely. Kyselyn saatekirjeessä pyrittiin herättämään kohdejoukon mielenkiinto hyvin ajankohtaisella ja tärkeällä aiheella. Yhdeltä kyselytutkimuksen kohdejoukkoon kuuluvalla henkilöltä saatiinkin palautetta kyselystä sähköpostitse: ”Ihan hyviä kysymyksiä ja hyvä herätellä ihmisiä aiheen tiimoilta”.

Avointen kysymysten vastaukset yllättivät monipuolisuudellaan ja kattavuudellaan. Vastauksen perusteella voidaan ajatella, että kyselyyn vastaajat tai ainakin suurin osa heistä oli todella kiinnostunut tästä ajankohtaisesta aiheesta ja he olivat tarkoin miettineet näkemyksiään kysyttyyn aiheeseen sekä tuoneet ajatuksensa sekä kehitysideansa laajasti esille.

Päätutkimusongelmaan saatiin monipuolisesti vastauksia kyselytutkimuksen kuudennen kysymyksen avulla, johon haluttiin vastaajilta avoimia, spontaaneja kehitysideoita, ajatuksia ja mielipiteitä. Kysymys kuului seuraavasti: Miten taloushallinnon opetuksen tulisi kehittyä alan sähköistymisen myötä? Kyselytutkimuksen vastauksien ennako-odotukset liittyivät sähköisten järjestelmien lisääntymiseen taloushallinnon opetuksessa. Ennako-odotukset saivat vahvistusta kyselytutkimuksen vastauksista. Tutkimuksesta saatiin kuitenkin esille paljon uusia kehitysideoita, näkemyksiä ja ajatuksia.

Vastauksista tuli esille se, että moni kyselyyn vastannut henkilö oli sitä mieltä, että sähköisiä järjestelmiä ja työvälineitä tulisi ottaa enemmän käyttöön taloushallinnon opetukseen. Muutama vastaajista piti kuitenkin tärkeänä asiana nostaa esille se, että sähköisen työvälineiden ja järjestelmien lisääntymisen myötä opetuksessa pitäisi kaikesta tästä huolimatta muistaa säilyttää taloushallinnon perusteiden ja perusasioiden ymmärrys sekä tietää, että miksi, mistä syystä ja miten taloushallinnon tehtäviä ylipäätään tehdään. Kyselytutkimukseen vastanneista henkilöstä muutama oli lisäksi sitä mieltä, että yleisiä tietotekniikan opintoja pitäisi lisätä taloushallinnon opetuksessa.

Kahden kyselyyn vastanneen henkilön mieleistä ERP-järjestelmät tulisi ottaa mukaan taloushallinnon alan opetukseen. Yksi kyselyyn vastanneista toi esille sen, että yritykset ja tilitoimistot olisi hyvä ottaa mukaan tiiviisti opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Tässä samassa vastauksessa tuotiin esille näkemys, että harjoittelun organisointi voisi olla parempaa, niin että harjoittelijoita olisi jatkuvasti alan yrityksissä ja sitä kautta opettajat saisivat uutta tietoa. Vastauksien joukossa oli myös ehdotus siitä, että sähköistymisen palveluita tarjoavat alan

yrietykset voisivat olla enemmän yhteydessä alan oppilaitoksiin ja pitäisivät sitä kautta opettajia ajan tasalla.

Päätutkimusongelman selvittämisen lisäksi opinnäytetyössä haluttiin ottaa selvää taloushallinnon opettajien sekä alan työtehtävien parissa työskentelevien henkilöiden näkökulmia siihen, että miksi nuoret hakeutuvat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutuksiin. Vastauksien perusteella voidaan sanoa, että monet kyselyyn vastaajista olivat yhtä mieltä siitä, että taloushallinnon alalla työllistymismahdollisuudet ovat hyvät, alan työpaikkoja mukavasti tarjolla. Muutamat vastaajista mainitsivat työn monipuolisuuden ja palkan syiksi hakeutua taloushallinnon alalle opiskelemaan.

Yksi vastaajista kirjoitti laajasti mielipiteensä asiaan, josta tuli esille se, että taloushallinnonosaajia tarvitaan jatkuvasti enemmän, kun yrityksissä on paineita tehostaa prosesseja ja säästää mahdollisimman paljon kustannuksissa. Kyselytutkimuksen vastauksissa tuli esille taloushallinnosta ja sen osaamisesta käytettävien osuvasti termejä ”johdon kieli” sekä ”valttikortti”. Lisäksi yhdessä vastauksessa nostettiin esille se asia, että ihmiset ovat erilaisia ja mielenkiinnon kohteita on moneen lähtöön. On paljon ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneet sellaisista työtehtävistä, joissa ei tarvitse myydä tai esiintyä jatkuvasti.

Tradenomiopinnoissa taloushallinnon opintoihin syventyneenä oma mielipiteeni opiskelijan näkökulmasta taloushallinnon alan opetuksen kehittämiseen on se, että sähköistyvä taloushallinto pitäisi ottaa enemmän huomioon ja näkyä opetuksessa yhä selkeämmin. Taloushallinnon opetuksessa voisi opetella käyttämään enemmän sähköisiä järjestelmiä ja perehtyä sitä kautta muuttuvaan ja sähköistyvään taloushallintoon. Järjestelmien harjoittelun lisäksi taloushallinnon opetukseen tulisi lisätä yhteistyötä yritysten kanssa, esimerkiksi projektityöskentelyä. Mielenkiintoisuutta ja työelämälähtöisyyttä alan opiskeluun toisi lisäksi se, että alan opintoihin sisällytettäisiin enemmän juuri yritys- ja tilitoimistovierailuja, alan tapahtumissa ja messuilla vierailuja sekä alan luennoitsijoiden pitämiä seminaareja oppilaitoksissa.

Uskon, että nuoret näkevät sähköistymisen myötäkin taloushallinnon alan tulevaisuudenalana ja hakeutuvat jatkossa yhä enemmän taloushallinnon opintojen pariin. Uskon, että nuoria taloushallinnon ala houkuttaa sen monipuolisuudellaan ja haastavuudellaan sekä sillä, että Suomessa alan koulutuksia arvostetaan ja niiden suorittaminen tuo hyvät valmiudet moneen mielenkiintoiseen ammattiin.

Tämä tutkimus onnistui kokonaisuudessaan hyvin. Opinnäytetyön teoriaosuuteen löytyi yllättävän hyvin aineistoa, oli vain osattava rajata teoriaosuus järkevästi. Toteutettuun kyselytutkimukseen saatiin mukavasti vastauksia. Vastaukset yllättivät monipuolisuudellaan ja herätti-

vät paljon ajatuksia ja pohdintaa aiheesta sekä näiden myötä tutkijalle itselleen kehittyi kyselytutkimuksen vastauksia tulkitessa muutama jatkotutkimusongelmakin.

Jatkotutkimusongelmana olisi kovin mielenkiintoista tutkia tämän opinnäytetyön tutkimusongelmaa aivan toisesta eli opiskelijoiden näkökulmasta: Miten taloushallinnon alan opiskelijoiden mielestä alan opetusta tulisi kehittää muutosten ja sähköistymisen myötä? Miten alan opiskelijoiden tutkimustulokset tulisivat eroamaan taloushallinnon opetustyön sekä alan työtehtäviä hoitavien henkilöiden välillä? Mitkä syyt vaikuttavat itse nuorten mielestä siihen, miksi he hakeutuisivat tai ovat hakeutuneet taloushallinnon alalle opiskelemaan?

Lähteet

Kirjalliset

Alhola, K. & Lauslahti, S. 2005. Taloutta johtamista varten: esimiehille ja asiantuntijoille. Helsinki: Edita.

Eskola, A. & Mäntysaari, A. 2007. Talousosaamisen perusteet. Helsinki: WSOY.

Granlund, M. & Malmi, T. 2003. Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä. Helsinki: WSOY.

Hakonen, M. & Roos, M. 2014. Taloushallinnon taitajaksi. Helsinki: Sanoma Pro.

Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K & Siivola, M. 2013. Taloushallinto. Nyt: tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. Espoo: ProCountor.

Hirsjärvi, S., Remes, P & Saijavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä: Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kinnunen, K., Lahtinen, E., Lahtinen, T., Leppiniemi, J & Puttonen, V. 2005. Mitä on yrityksen taloushallinto? Keuruu: Otavan Kirjapaino.

Kinnunen, J., Leppiniemi, J., Martikainen, T & Virtanen, K. 2000. Yrityksen taloushallinnon perusteet. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

Koivumäki, J. & Lindfors, H. 2012. Pk-yrityksen taloushallinto käytännönläheisesti. Helsinki: Kauppakamari.

Kurki, M., Lahtinen, M & Lindfors, H. 2011. Verkkolasku käyttöön!. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari.

Lahti, S. & Salminen, T. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa: sähköiset talouden prosessit käytännössä. Helsinki: WSOYpro.

Syvänpää, O. & Turunen, L. 2011. Palkkavuosi. 5., uudistettu painos. Helsinki: Edita.

Tuomi-Sorjonen, P. 2013. Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Tuomi, J. 2007. Tutki ja Lue: johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. Helsinki: Tammi.

Tomperi S. 2012. Käytännön kirjanpito. 20., uudistettu painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Tammi.

Sähköiset

Ahvenniemi, J. 2014. Uusi taloushallinto 2025. Tilisanomat 22.1.2014. Viitattu 23.2.2015. <http://www.tilisanomat.fi/kolumni/uusi-taloushallinto-2025>

HS selvitti, missä töissä pääsee heti hyvälle asialle. Helsingin Sanomat 25.9.2014. Viitattu 23.2.2015. <http://www.hs.fi/tyoelama/a1305877706298>

Kajaanin Ammattikorkeakoulu. 2015. Luotettavuus. Viitattu 11.3.2015.
<http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Luotettavuus>

Kinnunen, H. 2012. Kirjapitäjien muutosmatka on alkanut. Tuloslaskelma 29.8.2012. Viitattu 22.2.2015. <http://tuloslaskelma.fi/fi/kirjanpit%C3%A4jien-muutosmatka-alkanut>

Leppäjoki, K. 2015. Johdanto. Viitattu 18.2.2015.
<http://opinnayte.lskky.fi/johdanto.htm>

Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitos. 2015. Talous- ja toimistopalvelujen osaamisala. Viitattu 22.2.2015.
<http://www.mbs.fi/index.php/merkonomi-nuoret/talous-ja-toimistopalvelujen-koulutusohjelma>

Procounor.2015. Sähköinen taloushallinto. Viitattu 18.2.2015.
<http://www.procounor.com/taloushallinto/>

Suomen Ekonomit. 2015. Mitä kauppatieteiden opiskelu todellisuudessa on? Viitattu 22.2.2015. <http://www.ekonomit.fi/kauppatieteiden-opiskelu>

Suomen Yrittäjät. 2014. Sähköinen taloushallinto. Viitattu 16.2.2015.
<http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjarahat/taloushallinto/sahkoinentaloushallinto/>

Taloushallintoliitto. 2015a. Alalla tarvittavat taidot ja ominaisuudet. Viitattu 1.3.2015.
<http://opiskelijat.taloushallintoliitto.fi/rekrytointi/alalla-tarvittavat-taidot-ja-ominaisuudet>

Taloushallintoliitto. 2015b. Kirjanpidon ABC eli mitä jokaisen pitäisi tietää kirjapidosta. Viitattu 21.2.2015.
http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/

Taloushallintoliitto. 2015c. Millainen koulutus vaaditaan alalle? Viitattu 21.2.2015.
<http://opiskelijat.taloushallintoliitto.fi/rekrytointi/millainen-koulutus-vaaditaan-alalle>

Taloussanomien. 2015. Laskentatoimi. Viitattu 21.2.2015.
<http://www.taloussanomien.fi/porssi/sanakirja/termi/laskentatoimi/>

Tradenomiliitto. 2015. Tradenomitutkinto. Viitattu 22.2.2015.
<http://www.tral.fi/tietoa-tradenomeista/tradenomitutkinto/>

Turun yliopisto. 2015. Kauppatieteiden maisterin tutkinto. Viitattu 21.2.2015.
<http://www.utu.fi/fi/yksikot/tse/yksikot/pori/opiskelu/tutkintokoulutus/Sivut/Kauppatieteiden-maisterin-tutkinto.aspx>

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2014. Tilintarkastus. Viitattu 21.2.2015.
<https://www.tem.fi/tilintarkastus>

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2015. Taloushallinto. Viitattu 19.2.2015.
<http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/6d91ff7ac0315a8d0144dd9038a77bb1>

Työ- ja elinkeinotoimisto. 2015. Taloushallinto. Viitattu 17.2.2015.
<http://www.mol.fi/avo/alat/23.htm>

Verohallinto. 2011. Kirjanpito, tilikausi ja verovuosi. Viitattu 21.2.2015.
[http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio/Perustaminen/Kirjanpito_tilikausi_ja_verovuosi\(9398\)](http://www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ja_yhteisoasiakkaat/Avoin_yhtio_ja_kommandiittiyhtio/Perustaminen/Kirjanpito_tilikausi_ja_verovuosi(9398))

Visma. 2013. Sähköinen taloushallinto. Viitattu 21.2.2015.
<http://www.netvisor.fi/palvelut/sahkoinen-taloushallinto/>

Kuviot

Kuvio 1. Laskentatoimen jaottelu kahteen ryhmään, sen tehtävät ja lajit.	10
Kuvio 2. Opintopolkuja taloushallinnon alasta kiinnostuneille	14
Kuvio 3. Sähköisen taloushallinnon tuomia etuja ja mahdollisuuksia	16
Kuvio 4. Taloushallinnon osaajien on mahdollista työllistyä monipuolisesti eri tahoille....	18
Kuvio 5. Kyselytutkimuksen vastausjakaumat päiväkohtaisesti	22
Kuvio 6. Kyselytutkimukseen vastanneiden sukupuolijakauma, ensimmäinen kysymys.....	22
Kuvio 7. Kyselytutkimukseen vastanneiden ikäjakauma, kyselyn toinen kysymys.	23
Kuvio 8. Kyselytutkimukseen vastanneiden koulutusjakauma, kyselyn kolmas kysymys....	23
Kuvio 9. Kyselytutkimukseen vastanneiden henkilöiden päivittäisten työtehtävien jakauma, neljäs kysymys.....	25
Kuvio 10. Kyselytutkimukseen vastanneiden mielipiteet viidenteen kysymykseen.	26
Kuvio 11. Median luoma kuva taloushallinnon alasta.....	28
Kuvio 12. Kyselytutkimukseen vastanneiden mielipidejakauma työelämälähtöisen työskentelyn lisäämiseen..	29
Kuvio 13. Taloushallinnon koulutuksen suosio lähitulevaisuudessa	31

Taulukot

Taulukko 1. Tutkimuksen luotettavuudesta puhuttaessa erotellaan toisistaan kaksi käsitettä, reliabiliteetti sekä validiteetti.	20
---	----

Liitteet

Liite 1. Kyselytutkimuksen saatekirje	41
Liite 2. Kyselytutkimuksen muistutuskirje	42
Liite 3. SurveyMonkey-palvelun avulla toteutettu kyselytutkimus	43
Liite 4. Kyselytutkimuksen kuudenteen kysymykseen ”Miten taloushallinnon opetuksen tulisi kehittyä alan sähköistymisen myötä ” avoimet vastaukset	46
Liite 5. Kyselytutkimuksen yhdeksänteen kysymykseen ”Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret hakevat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutukseen” avoimet vastaukset	47

Liite 1. Kyselytutkimuksen saatekirje.

Hei,

Olen Minna Romppanen Laurea - ammattikorkeakoulusta. Opiskelen viimeistä vuotta liiketaloutta Laurea Keravan kampuksella. Liiketalouden opinnoissani olen syventynyt taloushallintoon. Kirjoitan opinnäytetyötä aiheesta ” Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen”. Opinnäytetyöni tutkimusosioon kerään aineistoa oheisen kyselyn avulla. Sen avulla on tarkoitus selvittää taloushallinnon työn ja opetuksen parissa erilaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden näkemystä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon opetukseen ja alan vetovoimaisuuteen. Kyselyyn vastataan täysin nimettömänä. Vastaaminen vie aikaa vain muutaman minuutin ja siitä on hyvin suuri apu opinnäytetyöhöni. Olen kiitollinen jo etukäteen näkökulmastasi asiaan!

Kysely aukeaa alla olevasta linkistä. Vastaathan kyselyyn viimeistään tiistaihin 3.3.2015 mennessä.

Kiitos ajastasi!

Ystävällisin terveisin,

Minna Romppanen

Opiskelija

Laurea- ammattikorkeakoulu

mail. minna.romppanen@student.laurea.fi

Tutkimuslupa: Tutkimusluvan myöntänyt xx.xx.xxxx henkilö x.

Liite 2. Kyselytutkimuksen muistutuskirje.

Hei,

olet saanut viime viikolla sähköpostitse linkin kyselytutkimukseen ”Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen”. Muistutuksena, että kysely sulkeutuu huomenna tiistaina 3.3.2015, joten jos et ole vielä käynyt antamassa näkemystäsi aiheeseen, niin muistathan tehdä sen vielä tänään. Suuret kiitokset, jos olet ehtinyt jo käydä vastaamassa kyselyyn.

Linkki kyselyyn:

Ystävällisin terveisin,

Minna Romppanen

Opiskelija

Laurea- ammattikorkeakoulu

mail. minna.romppanen@student.laurea.fi

Liite 3. SurveyMonkey-palvelun avulla toteutettu kyselytutkimus.

Taloushallinnon sähköistymisen vaikutukset alan opetukseen

Tämän kyselyn avulla on tarkoitus selvittää taloushallinnon työn ja opetuksen parissa erilaisissa tehtävissä toimivien henkilöiden näkemystä sähköistymisen vaikutuksista taloushallinnon opetukseen ja alan vetovoimaisuuteen. Kysely toteutetaan täysin nimettömänä. Vastaaminen vie aikaa vain muutaman minuutin ja siitä on hyvin suuri apu opinnäytetyöhöni. Olen kiitollinen jo etukäteen näkökulmastasi asiaan!

*1. Sukupuoli

- Mies
- Nainen

*2. Ikäsi

- alle 25
- 25–30
- 31–40
- 41–50
- 51–60
- yli 60

*3. Korkein koulutuksesi

- Peruskoulu
- Lukio
- Lukio sekä ammattikoulu
- Merkonomi tai muu ammattitutkinto
- Tradenomi tai muu ammattikorkeakoulututkinto
- KTM tai muu yliopistotasoinen tutkinto

*4. Päivittäiset työtehtäväsi (voit valita useita)

- Taloushallinnon opetustyö
- Kirjanpito
- Tilinpäätös
- Laskutus
- Palkanlaskenta
- Raportointi
- Tositteiden käsittely, skannaus ja tallennus
- Verotus
- Ostoreskontra
- Myyntireskontra
- Muu, mikä?

*5. Taloushallinnon opetus on pysynyt hyvin mukana alan kehityksessä, sähköistymisessä?

- Täysin samaa mieltä
- Jokseenkin samaa mieltä
- Jokseenkin eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

*6. Miten taloushallinnon opetuksen tulisi kehittyä alan sähköistymisen myötä?

*7. Miten uskot taloushallinnon sähköistymisestä puhuttavan median tuoman huomion ja uutisoinnin vaikuttavan nuorten mielikuvaan taloushallinnon alasta ja sen mielenkiintoisuudesta?

- Nuoret ajattelevat, että sähköistymisen myötä alalla tulee olemaan pula taitavista tietotekniikan osaajista
- Nuoret ajattelevat, että alan työpaikat tulevat vähenemään
- Nuoret ajattelevat, että ala on kehittyvä ja monipuolistuva
- En osaa sanoa

*8. Pitäisikö mielestäsi taloushallinnon opetuksessa olla enemmän mukana projektiluontoista / työelämälähtöistä työskentelyä alan yritysten kanssa?

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

*9. Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret hakevat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutuksiin?

*10. Uskotko alan muutoksien, kehityksen ja sähköistymisen vaikuttavan siihen, että taloushallinnon alan koulutuksen suosio tulee lähitulevaisuudessa lisääntymään ja nuoret näkevät alan ”tulevaisuudenalana”?

- Kyllä, uskon alan koulutuksen suosion lisääntyvän
- En usko, että alan koulutuksen suosio tulee lisääntymään
- En osaa sanoa

Loppu

Liite 4. Kyselytutkimuksen kuudenteen kysymykseen ”Miten taloushallinnon opetuksen tulisi kehittyä alan sähköistymisen myötä” avoimet vastaukset.

Lisää tietotekniikan opintoja.

2.3.2015 14:06 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Ymmärrys perusasioihin pitää säilyttää, vaikka siirytäänkin sähköisiin järjestelmiin. Jotta voi hyödyntää uusia järjestelmiä, tulee ymmärtää mihin vaikutetaan ja miten.

2.3.2015 11:56 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Opetuksessa tulisi käyttää ajan tasalla olevia ohjelmia, jotta opiskelijat saavat konkreettisen kuvan siitä, mitä työ todella on.

2.3.2015 9:44 [Katso vastaajan vastaukset](#)

enemmän käytännönläheistä opetusta

2.3.2015 8:50 [Katso vastaajan vastaukset](#)

ERP-järjestelmiä voisi integroida opetukseen paremmin, vaikka se tietysti vie paljon aikaa. Keskeisintä on kuitenkin ymmärrys siitä, miksi ja miten eri taloushallinnon juttuja tehdään.

26.2.2015 11:03 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Oppilaitoksessa pitäisi olla käytettävissä useita alan ohjelmistoja eikä vain yksi, kuten on laita kirjanpidossa.

24.2.2015 17:56 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Kaikki tärkeimmät ohjelmistot + ERP -ohjelmistot mukaan opetukseen

24.2.2015 15:23 [Katso vastaajan vastaukset](#)

pitäisi pystyä näyttämään sähköisiä työvälineitä myös opetuksessa

24.2.2015 14:18 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Koulututetaan suoraan sähköisiin järjestelmiin.

24.2.2015 14:07 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Ohjelmistot mukaan kaikkeen ja niiden kautta opettaminen. Tilitoimistot ja yritykset mukaan tiiviisti opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen. Harjoittelun organisointi paremmin niin että jatkuvasti harjoittelijoita alan yrityksissä ja sitä kautta opettajille uutta tietoa. Opettajat myös työharjoitteluun.

24.2.2015 13:20 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Opiskelijoille tulisi tarjota aiempaan laajemmin kursseja excel-kursseja ja opettaa hyödyntämään paremmin tietotekniikkaa.

24.2.2015 11:32 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Opetuksen olisi hyvä seurata tiiviisti sähköistymisen kehittymistä ja pyrkiä pysymään kehityksen etujoukoissa. Toisaalta työ tekijäänsä opettaa eli opetuksella ei ole välttämättä resursseja ottaa selvää kaikesta kehityksestä. Olisiko hyödyllistä, jos sähköistymisen palveluita tarjoavat alan yritykset olisivat enemmän yhteydessä opetuslaitoksiin ja pitäisivät opettajia ajan tasalla?

24.2.2015 10:42 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Liite 5. Kyselytutkimuksen yhdeksänteen kysymykseen ”Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että nuoret hakevat opiskelemaan taloushallinnon alan koulutukseen ” avoimet vastaukset.

Yleinen työtilanne alalla.

2.3.2015 14:06 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Yhä enemmän työnantajat edellyttävät taloushallinnon osaamista. Usein se on myös "valttikortti", jota voi käyttää

2.3.2015 11:56 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Hyvät työllistymismahdollisuudet.

2.3.2015 9:44 [Katso vastaajan vastaukset](#)

hyvä työllisyystilanne

2.3.2015 8:50 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Kohtuullisen hyvä palkkaus, melko hyvä tarjonta työpaikoista. Toisia kiinnostaa työ, jossa ei tarvitse myydä ja esiintyä, tai jotain. Voihan tämän nähdä ihan mielenkiintoisena.

26.2.2015 11:03 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Hyvät työllistymismahdollisuudet sekä halu oppia täsmällistä tietoa

24.2.2015 17:56 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Työnsaanti

24.2.2015 15:23 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Hyvä työtilanne, palkka ja työnkuva

24.2.2015 14:18 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Kiinnostus talouteen, ala sopii monenlaisille persoonille.

24.2.2015 14:07 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Oppivat jotain konkreettista, jota yrityksissä tarvitaan. Talousosaajia tarvitaan yhä enemmän, kun yrityksissä paineita tehostaa prosesseja ja säästää kustannuksissa. Työtehtävien monipuolisuus. Ala kehittyy jatkuvasti, sekä pienissä että suurissa yrityksissä tarve talousosaamuselle, myös julkisella puolella ja yhdistyksissä. Taloushallinto on johdon kieli, joka pitää hallita teki sitten mitä tahansa.

24.2.2015 13:20 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Mielenkiinto alaa kohtaan,

24.2.2015 11:32 [Katso vastaajan vastaukset](#)

Taloushallinto tarjoaa monipuolisia työtehtäviä. Taloushallinnon ammattilaisille on tarjolla hyvin töitä.

24.2.2015 10:42 [Katso vastaajan vastaukset](#)